

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej,

Bucurestben 50 banival több

Betelt a mérték.

A kormány szívós következetességgel dolgozik a neki nem tetsző összetételű tanácsok felosztatásán. Tomescu vezérfelügyelő, aki az idők folyamán felosztási szakértővé nőtte ki magát, ittjárt Aradon és működésének már láthatók is a következményei. A megyei tanács ellen felhozott súlyos vádjait már ismertettük és beszámoltunk arról is, hogy a megyetanács sorsa már eldőlt. Felosztatták. Most a városi tanács került sorra. Mai számunkban közöljük azokat a vádpontokat, melyet a vezérfelügyelő vizsgálata produkált a város polgármestere, a permanens-bizottság, illetve a városi tanács ellen. A vádak súlyosak. Hogy igazak-e, annak megállapítása nem reánk tartozik, a városi tanács dolga lesz ellenük védekezni.

Van azonban a vádak között egy-két pont, amely mellett nem haladhatunk el szó nélkül, mert közvetlenül és fájdalmasan érintik ennek a városnak választó és adófizető polgárait is. Az első ilyen pont azzal vádolja a tanácsot, hogy tekintélyes összeget utalt ki a községi választás propaganda-céljaira. Ezeket az összegeket a hivatalos jelölteknek kellett volna fizetniük, nem pedig a városi pénztárnak, amelynek semmi köze sem lehet ahhoz, hogy a polgárok bizalma kiket juttat a tanácssterem padjaiba. A hivatalos városháza nemcsak hogy aktív részt vett tehát a választási agitációban, hanem még a költségeket is a polgárság közös kasszájából fedezte. Az adófizető polgárok fillérjeiből adták ki tehát azt az alkalmi újsgót, amely a hivatalos jelöltek mellett verte a nagydobot, mi fizettük a kortések kocsikázásának költségeit és mindazokat a kiadásokat, amelyek a jelöltekkel illették meg. Ez lehet egyszerű pénzkézelési szabálytalanság a vizsgálat szempontjából, de Arad magyarsága számára ez egyszersmind szomorú erkölcsi tanulság a választások tisztaságát és korrektségét illetőleg.

A másik vádpont még súlyosabb, az elevenbe-vágóbb. Azt mondja, hogy a városi tanács egyszerűen mellőzte az előírt kivetési formákat és hivatalból, határozatlanul felemelte az ingatlanok bére után fizetett illetékeket. A diktatorikus adókivetés — a vád szerint — úgy történt, hogy a tavalyi illetékekhez válogatás nélkül hozzácsaptak még 30—50 százalékos anélkül, hogy az adóalany jelenlegi helyzetét, az adóalappal való momentán viszonyát figyelembe vették volna. Csodálatosképen még arra sem volt gondja — ahogy ő mondja személyzete — a városnak, hogy erről az imperatív illetékemelésről értesítette volna az adózókat. A városi tanács tehát ez esetben önkényes módon negligálta az egész adórendszerünket s saját hatáskörében, mondhatnók házi kezelésben intézte el azt a feladatot, amelyet a törvény az adókivető-bizottságokra bízott. Ez a gesztus semmiesetre sem egyeztethető össze azokkal az elvekkel, amelyeket a tanács megválasztásakor hangoztatott. Vagy talán ily módon is lehet védelmezni a városi polgárok érdekeit? Nem hisszük. A képviselői gondolat logikus következményeképpen a városi tanács megválasztott tagjainak kézzel-lábbal tiltakozniok kellett volna a polgárság igazságtalan és jogtalan megterhelése ellen és ha ezt csakugyan elmulasztották, úgy nemcsak a vizsgálatot lefolytató hatóságok, hanem a város közvéleménye előtt is védekezniök kell e súlyos vád ellen.

Tatarescu leleplezte Manolescut.

A belügyi alminiszter tájékoztatta a sajtót a volt államtitkár puccsterveiről. — Miért történt a letartóztatás. — Nyilvánosságra került Manolescu egész haditerve. — Novemberben kellett volna kirobbannia az akciónak. — Súlyos kritika Manolescu támogatóiról.

Erős kormánytámadás Károly extrónörökös ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Tatarescu belügyi alminiszter ma délután fogadta a sajtó képviselőit, akiknek a következőkben számolt be a Manolescu-ügyről:

— A kormány elhatározta, hogy a közvélemény tudomására hoz néhányat ama dokumentumok közül, amelyek más tényekkel és bizonyítékokkal együtt Manolescu letartóztatására vezettek. Ezeknek a nyilvánosságra hozatala eddig lehetetlen volt a vizsgálat miatt, de a mai napon a vizsgálat befejezést nyert és a dokumentumok napvilágot láthatnak. Felhatalmazást nyertem, hogy bizonyos felvilágosításokkal szolgáljak, amelyek a néhány nap múlva megkezdődő per előzményeit képezik. Ezelőtt néhány hónappal a kormány pontos információkat kapott bizonyos külföldön folyó előkészületekről, amelyek a dinasztikus rend feiforgatását célzó akcióval állottak kapcsolatban. A kormány részéről az uralkodó elhunyt alkalmával foganatosított rendszabályok bizonyos-ideig páralizálták eme előkészületek intenzitását, de a legutóbbi időben kapott pontos értesüléseink kétségtelemmé tették, hogy az előkészületeket tettek fogják követni. Ez információk szerint Manolescu kezdeményezője s végrehajtója volt annak az akciónak, amely a dinasztikus rendet volt hivatva megváltoztatni.

Miért tartóztatták le Manolescut.

— A jelentések szerint Manolescunak Párisba kellett utaznia, ahonnan bizonyos megbízatásokkal és az utolsó jelszóval kellett visszatérnie. Az utóbbi időben kapott jelentések birtokában a kormány elhatározta, hogy ezt az akciót mindjárt kezdetől fogva megghusítja, mert törvényeink szerint ennek nyilvánvalóan forradalmi jellege volt. Erre való tekintettel Manolescunál házkutatást tartottak és letartóztatták mindjárt azután, hogy a határon át visszaérkezett az országba. Ez alkalommal táviratokat, okmányokat és leveleket találtak nála, amelyek világosságot derítettek az egész tervre. Az okmányok alapján az igazságszolgáltatás fog dönteni és az okmányokból megállapítható, hogy Manolescu elkészítette a dinasztikus rend felborításának teljes tervét, megállapítva a megvalósítás eszközeit is. Manolescu saját kezeirésű politikai naplójából kitűnik, hogy még ez év július 18-án kidolgozta tervét. A napló erről a következőket mondja:

Tatarescu leleplezte a volt államtitkár egész haditervét.

— Károly részéről a párisi tanácskozásokon teljesen világos állásfoglalás történt. Tény az, hogy vissza akar jönni, ha lehetséges még előbb, mint Mihály herceg király lesz. Azonban tőlünk, mindnyájunktól bizonyos tetteket vár, amelyek elősegítik jogainak érvényesítését.

A napló részletesen ismerteti a tervet és többek között a következőket árulja el:

— A megoldás? Egyetlen lehetséges politikát látok, amely nem egyenesen for-

radalmi és pedig az, hogy a három pártvezér: Averescu, Maniu és Iorga — ha Cuza is, annál jobb — foglaljanak nyíltan állást a régensség ellen és Károly mellett, rászoritva a parlamentet és megnyerve a sajtót. Népgyűléseken és a propaganda minden eszközeivel kell ezt a tervet előkészíteni.

Novemberre volt tervezve az akció kirobantása.

— Ime tehát — folytatta Tatarescu — Manolescu saját kezeirésű bizonyítja, hogy milyen eszközökkel akarta terveit megvalósítani. Akciót akart indítani a régensség ellen és Károly mellett. Ehhez minden kommentár felesleges és bizzuk az igazságszolgáltatás döntésében, amely határoz aielett, hogy az ilyen akció nem egyenesen forradalmi-e és az az alkotmány és a büntetőtörvénykönyv szerint bírálandó el. A politikusok akciója és még inkább a többi dokumentumok bizonyítják, hogy a rendszeres agitáció már meg is kezdődött abból a célból, hogy a vállalkozás számára kedvező atmoszférát teremtsenek. Ezért akarták megjelentetni a Crai Nou című lapot, amelyet a kormány betiltott. Manolescu agitációjának — pontos adataink szerint — november hónapban kellett volna a végrehajtás fázisába lépni. Csak bizonyos híradásokat és parancsokat kellett még Párisból bevárni. Manolescu legutóbb azért ment Párisba, hogy ott a terv végrehajtásának végleges időpontját kitűzzék. A volt miniszter tudatában lévén az esetleges felfedezés következményének, titkos levelezést folytatott. Ezekben a levelekben, amelyek értelmét sikerült megfejteni, egy bucaresti-i ember is szerepel, aki Lica aláírást használt. Manolescu magával hozta Párisból a pártvezérekhez intézett ismeretes deklarációt is, amellyel betetézte felírogató cselekinycinek sorozatát. Ezzel befejeződött volna a terv első fázisa és megkezdődött volna a végrehajtás. A bíróság majd megállapítja a bűnösök felelősségét.

A belügyi alminiszter szigorú kritikája Manolescu hívei fölött.

Tatarescu végül a következőket mondta: Meg kell cáfolnom mindazokat a szenzációs híreszteléseket, amelyeket ezzel az ügyvel kapcsolatban kolportáltak. Az ügy teljes ismeretében állíthatom, hogy nem találtak egyetlen tisztet sem, aki közvetve, vagy közvetlenül bele lett volna keverve Manolescu kalandjaiba. Egy magasabb-rangu tiszt letartóztatása tényleg megtörtént, de ez egy izolált eset, amely nem áll összefüggésben a volt pénzügyi államtitkár akciójával. Ezzel szemben a szigoranca nyomozása megállapította, hogy Manolescu akcióját a kalandorok hosszu sora támogatta. Idegenek, a nemzetből elidegenedettek, az összes herék, az élet hajótöröttjei és a zavarosban halászni vágyók lettek volna a Manolescu-kaland párisi avant garde-jának tagjai. Neveket nincs miért említenem — fejezte be érdekes nyilatkozatát a miniszter — majd a bíróság feladata lesz ez, mert a mai naptól fogva a bíróságé a szó.

Francia támadás az extrónörökös ellen.

Bucuresti-i tudósítónk esti jelentése szerint a Viitorul reprodukálja Gauvainnek a Journal de Debatben megjelent cikkét, amely megbélyegzi a volt trónörökös barátainak intrikáit. A cikk szerint Károly extrónörökös jelenlegi magatartása megfosztja őt attól a szimpátiától, amellyel vele szemben a külföld eddig viseltetett. Lemondása a trónról önkéntes és ünnepélyes volt, tehát semmi sem igazolja azt az agitációt, amit visszatérése érdekében indított. Amikor a trón és kedvtelése között kellett választania, akkor az utóbbiakat választotta minden figyelmeztetés ellenére. Még serdülő korában bebizonyította, hogy teljesen hijjával van a politikai felelősség érzetének. A háboru idején tiszt létére külföldre utazott, de más eltévelyedésekben is bűnös, amelyek még nem eléggé ismertek. A lap kérdezi, hogyan akadnak Romániában olyan politikusok, akik arra bátorították az extrónörökösöt, hogy visszakövetelje jogait. A lap vizsgálja az esetleges népszavazás eszméjét és rámutat arra, hogy egyfelől a magyar propaganda offenzívája, másfelől a szovjetveszedelem szükségessé teszik, hogy Románia nyugalomban éljen és hogy az alkotmányosság rendjét respektálják.

Maniu, Iorga és Averescu jó hazafiak, tehát támogatni kell a kormányt akciójában és nem szabad az országot kalandba kergetni Bratianu megbuktatása végett. A legnagyobb bűnt Romániát más embereknek keil vezetik, mint fiatal hercegeknek. A kormánylap vastag betűvel reprodukálja a Journal de Debat cikkének következő befejező részét: „A monarchák csak akkor existálhatnak, ha alárendelik személyes vágyaikat a köz érdekének.”

A kormány röpiratban ismerteti a volt trónörökös lemondását.

A Lupa jól informált körökből szerzett értesülése szerint a kormány elhatározta, hogy brosurát ad ki, amely részletesen megvilágítja Károly volt trónörökös lemondásával kapcsolatban az össze kérdéseket kezdve 1918-tól egészen a múlt évig. A brosurát francia és román nyelven fog megjelenni. A lap úgy értsül, hogy a volt trónörökösöt nemcsak politikai szempontból fogják kezelni megvilágításba helyezni, hanem más oldalról is, bizonyos szállításokkal kapcsolatban.

Ellentétek a nemzeti-parasztpartiban Károly ex-trónörökös nyilatkozata miatt.

A nemzeti-parasztpart végrehajtó bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a volt trónörökösnek egy párti lapban megjelent nyilatkozatával foglalkoztak. Az értekezlet lezárta még folvik. Az Adevurul szerint a párt kebelében ellentétek merültek fel.

Népkölcson

az aradmegyei jégkárosultaknak.
Georgescu prefektus sikeres akciója a jégkárosultak érdekében.

(Arad, november 3.) Georgescu János Aradmegye prefektusa a jégverés alkalmával komoly ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy módot fog találni arra, hogy a jégsújtott községek károsult gazdálkodói olcsó kölcsönhöz jussanak a népbankok útján. A prefektus sora váltotta be ígéreteit és most, bucuresti-i tartózkodása alkalmával, sikerült elintéznie a kölcsönügyet is. A prefektus közbenjárt a népbankok bucuresti-i központjánál, hogy utaljanak ki a jégsújtotta községek népbankjainak nagyobb kölcsönt, amiből a bankok viszont a gazdáknak tudnak kölcsönt adni. A prefektus intervenciójára a központ 7 és fél millió lelt utalt ki az egyes aradmegyei népbankoknak, amelyek most megkezdhetik a kölcsönakciót.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, borkabátok, iskolai egyenruhák
FÉRFI ÉS FIURUHÁK
vásárlása előtt tekintsük meg a
SZÁNTÓ ÉS KOMLOS-óég
kirakatait és dusan felszerelt
raktárát

ARAD, SZINHÁZ-ÉPÜLET. 5212

Takarékosságot hirdet a kormány.

Folyik a parlamentben a felirati vita. — Cisar érsek hűségnyilatkozata. A kisebbségi képviselők jogokat követelnek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus ülésén nagy meglepetésként Cisar katolikus érsek szólalt fel a felirati vita során s az ország katolikus vallású lakosai nevében kijelenté, hogy hivel szívesen támogatják az országot és annak konszolidációs munkáját. Kívánja az állam békés fejlődését és át van hatva attól az ideáltól, hogy „a haza mindenek előtt”. Ez a haza a miénk és nem cseréljük fel semmi körülmények között mással.

A kamara ma délutáni ülésén a felirati vitához Kreuter sváb képviselő szól hozzá és polemizál Ionescu tegnapi beszédével. A kisebbségek bánásmódja tekintetében enyhítést kér. Kifogásolja az agrárreform végrehajtását is, majd a kisebbségi egyházak és iskolák tá-

mogatása érdekében emel szót. Strauchier bukovinai zsidó képviselő hódolatát fejezi ki Ferdinand király emléke iránt, rámutat a bukovinai kisebbségek rossz gazdasági helyzetére. Kéri, hogy az amnesztia rendelkezését a bukovinai kisebbségi diákokra is terjesszék ki. Végül a lakbérleti szerződések további meghosszabbítása mellett foglal állást.

Ma délután minisztertanács volt a pénzügy-miniszteriumban. Elhatározta a minisztertanács, hogy az egyes miniszteriumok költségvetésének nem szabad túlhaladni az előző évi büdzsét. A minisztertanács ezután hatvanmillió lejt szavazott meg az erdélyi, bukovinai és besszarábiai hegyutak javítására, 25 milliót pedig az izmail-blográdi vasutvonal befejezésére.

Arad rendőrsége hajszolja Reiniger Samuné betörőit

Nyomra akadt az aradi rendőrség. — A bűnügyi nyilvántartóban állítólag ráismertek a betörőkre. — Hogyan történhetett a bűntett. — Munka közben meglepték a betörőt, akinek azonban sikerült észrevétlenül elmenekülnie.

(Arad, november 3.) Nagy és mélyreható megdöbbenést keltett Aradon az a nagyarányú betörés, amely a város legforgalmasabb utcáján, a Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-uton) történt. A vakmerő tettesek, — mint megírta az Aradi Közlöny, — kirabolták özvegy Reiniger Samuné háztulajdonosnő és dr. Sárbu aradi ügyvéd lakását és több, mint fél millió értékű ékszert és készpénzt loptak el. Az aradi államrendőrségen ma egész nap folytak a kihallgatások a betörés ügyében és ma már fontos adatok birtokába is jutott a nyomozás. A vizsgálatot Iancu Traian rendőrségi igazgató vezeti, aki az éjszaka folyamán plihenés nélkül dolgozott, hogy minél pontosabb adatokat gyűjtsön össze a betörők személyére vonatkozólag. A rendőrség összes detektívvel is állandoan permanenciában vannak és birtokukban van a tettesek pontos személyleírása. A kihallgatott tanúk vallomása alapján ugyanis kiderült, hogy két ember napok óta több ízben volt a bérházban és egyszer be is csengetett az özvegy uriaszony lakásába, a szobaleány nyitott ajtót, akitől egy ismeretlen nevet kérdeztek, hogy ott lakik-e. Közben igyekeztek betekinteni az ajtón. A két emberről pontos személyleírást adtak a tanúk és a bűnügyi osztálynál lévő büntetett előéletű egyének fényképei között ráismertek mind a két emberre. A rendőrség most ennek a felfedezésnek az alapján folytatja a nyomozást. Valószínűnek tartják, hogy a betörők igyekeztek elhagyni Aradot, mert érezték, hogy itt nem biztos a talaj lábuk alatt. Az a gyanu, hogy Aradról az ujaradi hidon keresztül átjutottak Aradul-Noura (Ujaradra) s ott a timisoarai (temesvári) vonattal elutaztak. A rendőrség távirati uton megkereste Románia összes nyomozó hatóságait, a tettesek kézrekerítése irányában és egyben megadta a betörők pontos személyleírását.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma látogatást tett a betörés színhelyén, ott rekonstruálja azt, hogyan történhetett a nagyarányú betörés és erről a riportutjáról így számol be:

A Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 22. számú ház gondozott, tisztántartott kapualja és lépcsőháza szinte nappali fényben uszik. Vakítófényű villanykörtek árasztják a világosságot és a kapualját az udvartól elválasztó barna faajtó tárva-nyitva van, hogy a keresztépületben lakó házfelügyelő figyelemmel kísérhesse, ki lép be a házba. Este fél hét van. Ebben az időben történt a vakmerő rablás, amelyet a tettesek csodálatos körültekintéssel hajtottak végre. A kényelmes lépcsőkön az első emeletre jutunk. Itt van dr. Nagy Sándor irodája és lakása. Tegnapelőtt délelőtt ide csengetett be egy jólöltözött férfi és megkérdezte dr. Nagy Sándor szobaleányától, hogy itt lakik-e Reiniger Samuné?

— Nem itt, a második emeleten.

— Köszönöm — szölt a férfi. — Nem tudja, itthon van a nagyságos asszony?

— Igen, most jött haza.

A férfi megegyezően megköszönte a felvilágosítást és — ami a leánynak fel is tűnt — nem a második emeletre ment fel, hanem lesietett a lép őn. A második emeleten jobbkéz felől van Klein mérnök lakása, balra dr. Sárbu ügyvéd lakik. A lépcsőfeljárattal szemben egy ajtón keresztül az udvar erkélyére lehet jutni és az erkélyen baloldalon van az özvegy uriaszony lakásának bejárata, a konyha és az egyetlen női alkalmazott szobája. Bejutunk a konyhába, ezen az ajtón keresztül hatoltak be a betörők. A konyhából egy keskeny folyosó vezet az előszobán keresztül dr. Sárbu lakásába. Csak a konyhaajtó volt bezárva, így a betörőknek a többi ajtókkal nem volt dolguk. Dr. Sárbu három szobát bír albérletben a hat szobás lakásból. A betörők először az ügyvéd lakását látogatták meg. Pontosan, kiszámított, nagy körültekintéssel dolgoztak. Minden egyes fiókot kihuztak, minden szekrényt kinyitottak. Ugyátszik, nem voltak meglepedve az eredménnyel, mert látható volt, hogy ingerülten félredobálták a székeket.

Özvegy Reinigerné szobájába mentek be aztán. Egyetlen szekrényt, vagy fiókot sem hagytak felkutatlanul. És megtalálták a pénzt és ékszereket. Egyik gyorsan zsebre vágta az értékeket; valószínűleg ő volt a vezető. Azután megparancsolta a másiknak, hogy menjen vissza az ügyvéd lakásába és szedje össze a seilyem fehérműket, de gyorsan, mert haza találnak jönni. Ő addig tovább kutatott. Az éjjeli szekrényben még talált néhány ékszert. Közben a társa, hóna alá kapta a drága fehérneműket és lefutott a lépcsőn. A vezető még maradt, hátha talál még valami értékes dolgot. De lépteket hall a lépcsőkön. A konyha ajtajához fut és a függöny hasadékán keresztül kitekint. Egy leány jön föl: özv. Reinigerné alkalmazottja. A betörő már ismeri, mert járt már itt s érdeklődött, hogy kaphatna-e valami munkát. Reszket a félelemtől. Ha itt talál bejőnni, felveri a házat és vége mindennek. A lány tulmegy a konyhaajtón és kinyitja saját szobáját. De az ajtót nyitva hagyja. A betörő figyel még egy-két percig, aztán hirtelen kinyitja a konyha ajtaját és zsebében a drága helmikkal, rohan le a lépcsőn.

— Ön az doktor ur? — kiáltja utána a leány. Választ nem kap. Siet a leány a lépcsőházba és látja, hogy egy idegen rohan le. Akkor már sejtette, hogy valami baj lehet. Megérkezik dr. Sárbu és kiderül, hogy kirabolták a lakást. Pap Józsefiné, a házmesterné épen a kapu alá megy, valami dolga akad ott. Egy ember fut le a lépcsőn. Majdnem földre taszítja rohanásában a megrémült házmesternét.

— Nem tud vigyázni?! — kiált az asszony ingerülten. De már az nem hallja, de nem is kell neki figyelmeztetés, vigyázott ő magára eléggé. Dus zsákmányával elmenekült a betörő.

Súlyos vádak Aradváros tanácsa ellen

Nyilvánosságra kerültek Tomescu vezérfelügyelő vádpontjai. — Magyarányu szabálytalanságok a permanens bizottság és a városi tanács munkájában. — November 9-ére összehívták a város tanácsát, hogy feleljen a vádakra. — Hat tagu lesz Aradváros interimár bizottsága.

(Arad, november 3.) Az Aradi Közlöny írta meg annak idején egyedül azt a kétségtelenül érdekes tény, hogy a belügyminiszterium — Tomescu vezérfelügyelő vizsgálata alapján — elhatározta az aradi városi tanács sürgős összehívását s ezzel az összehívással módot kíván nyújtani a tanácsnak, hogy az új vádpontokra válaszoljon. Ez a miniszteri döntés ma írásban meg is érkezett Aradra. A miniszterium leküldötte a városnak azokat a vádpontokat, amelyeket Tomescu vezérfelügyelő ittléte alkalmával felállított és egyben felszólította Aradváros tanácsát, nyilatkozzon a vádak ügyében. A miniszteri rendelet értelmében a városi tanácsnak öt napon belül kell elkészítenie válaszát. Aradváros vezetősége a miniszteri átirat birtokában azonnal megtette az intézkedéseket a tanács összehívására. A rendkívüli tanácsülés szerdára, november 9-re történt meg. Egyben minden egyes városi tanácsosnak megküldötték az egyes vádpontokat is, amelyek részint a régi vádak kiegészítéséből állanak, részint azonban teljesen új vádakból is.

Tomescu vezérfelügyelő vádpontjai, amelyek igen súlyos vádakkal terhelik Aradváros vezetőségét, teljes egészükben a következőket mondják:

1. Sipos Mladin gáji házának megvétele ügyében, azonfelül, amit Miloteanu belügyi vezérfelügyelő aradi vizsgálata alkalmával tapasztalt, konstataálta azt, hogy 1927. február 5-én Merksammer Lajos aradi lakos is adott be ajánlatot egy ház eladására vonatkozólag. A tanács ugyancsak két nappal később, február 7-én foglalkozott a vásárlás ügyével, azonban Merksammer ajánlatát nem terjesztették a tanács elé. Ez az ajánlattevő egyébként személyesen is jelentkezett a polgármesternél, aki azt mondta, adja be ajánlatát írásban. Megjegyezzük, hogy ezen ajánlat ügyében semmiféle vizsgálat nem indult meg, az ajánlattevőnek semmiféle válasz nem adtak. Miután azon a tanácsülésen nem fogadták meg el a házvételt, módjában lett volna a város vezetőségének ezt az ajánlatot is figyelembe venni később is, ami azonban egyáltalán nem történt meg.

2. A permanens-bizottság március 5-én tartott ülésén hivatalból felemelte az ingatlanok bére után addig fizetett városi illetékeket, szóval az ugynevezett taxákat, anélkül, hogy — a törvény rendelkezései szerint — új kivételeket eszközölt volna. A felemelés pedig úgy történt, hogy az előző évi kivételeket egész egyszerűen 30—50 százalékkal emelték. Az illetékes városi hatóság, illetve a permanens-bizottság még hozzá azon a címen, hogy nincsen elegendő személyzete, nem értesítette az illetékesekről az érdekelt közönséget, csupán akkor, amikor már a végrehajtók az árverési jegyzőkönyveket kézbesítették ki. A valóságban tehát a közönség egyáltalán nem szerzett arról tudomást, hogy új kivételek történtek és így nem tudott a kivétel és árverelés ellen felelkezni, tehát a város vezetőségének hibájából nem védhette meg kellően érdekeit.

3. A permanens-bizottság engedélyt adott arra, hogy egyes terményekkel csereüzleteket csináljanak, amivel a számviteli törvényt szegték meg. Ily módon például engedélyezték, hogy 2500 kg. búzát 4280 kg. kukoricával cseréljenek el, azonkívül 100 kg. őszi búzát 132 kg. zabért cseréltek. A cserék alkalmával körülbelül 10.000 kg. búzát cseréltek el.

Az eddig felemlített vádak a polgármestert és a permanens-bizottságot terhelik és külön sorolja fel a vádirat azokat a vádpontokat, amelyek a városi tanács terhére ir. Ezek a következők:

1. A városi tanács 1927. március 31-én tartott ülésén számos más hitelnyitás közepette 115.450 lejes hitelt nyitott az 1926-os választás költségeire. Ilyen költségek címén plaká-

tok céljaira 6200 lejt fizettek ki, ami a választási propaganda céljait szolgálta és a jelölteknek kellett volna fizetniük, nem a városnak. Az Aradi Híradó című alkalmi lap költségeire 14.640 lejt fizettek ki, amit szintén nem a városnak kellett volna fizetnie, bizonyítva ezt maga a számla, amely „Egyesült aradi pártok választási bizottsága”-nak szól. Kifizettek 26 ezer 175 lejt 175 bérkocsinak, amit szintén a jelölteknek és nem a városnak kellett volna kiegyenlítenie. Beles Jenő dr. közjegyzőnek 2144 lejt fizettek ki a jelölések hitelesítése alkalmából, amely ugyancsak a jelöltek és nem a város érdekében történt.

2. A Bitumen-társaság nyilvános árlejtés nélkül, már február 15-én kezdte meg az aszfaltozási munkálatokat. Az árlejtést csak április 20-án tartották meg és amikor a tanács májusban elfogadta a Bitumen-cég ajánlatát, tudomással bírt arról, hogy több mint két hónappal az árlejtés megtörténte előtt, már a Bitumen megkezdte a munkát. Ezzel súlyo-

Megrendítő háttére van az aradi országot halálos autókatasztrófájának.

A Délamerikába kivándorló leány balsejtelmei. — Miért igyekezett az áldozat automobilon Aradra.

(Arad, november 3.) Az Aradi Közlöny mai számában részletesen foglalkozott azzal a halálos autószerencsétlenséggel, amely Arad közelében, Mercyfalva mellett történt. A szerencsétlenségnek halálos áldozata Buchsbaum Izidor timisoarai ószeres, akinek tragédiáját különös dolgok előzték meg. Buchsbaumnak van egy huszonkét éves Katica nevű leánya, aki nemrég elhatározta, hogy Délamerikába vándorol. A leány édesanyja nemrég halt meg és gyásza megerősítette elhatározásában. Érintkezésbe is lépett egy hajóstársasággal, amely beszerezte utlevelét és hajóigéjét. A társaság november elsejére osztotta be Buchsbaum Katicát egy Braziliába induló transzportba. Kedden el is indult a transzport Timisoaráról (Temesvárról). Amikor a társaság Aradra ért, Buchsbaum Katicát valami különös nyugtalan érzés támadta meg, aminek nem tudta határozott magyarázatát adni. Végre úgy próbálta nyugtalan-ságát önmagával megértetni, hogy lelkifurdalása van amiatt, hogy édesapjától nem tudott elutazása előtt elbucszni.

Vadállatok garázdálkodnak Arad határában.

A Kludsky-cirkusból két farkas és egy hiéna szabadult el. Elpusztítottak egy birkanyárat Micalacán. — A cirkusz legszebb zebriájának pusztulása.

(Arad, november 3.) A Kludsky-cirkusz, a mely néhány napos aradi vendégszerelése után, kedden éjszaka csomagolt be, hogy továbbtávozzon új állomáshelyére, igen viszontagságos körülmények között hagyta el Aradot. Az első szerencsétlenség ott történt, amikor az állatokat bevonították. A személyzet vigyázatlansága következtében ekkor ugyanis az történt, hogy a vadállatok közül két hatalmas farkas és egy hiéna kiszökött a ketrekből. Amikor az alkalmazottak észrevették a szökést, nyomban utánuk siettek, az izzalmas hajsza azonban hiábavalónak bizonyult, az éjszaka sötétje elvette a szabadságtól megrészegetetten rohán vadállatokat.

Másik baleset — ez már súlyosabb volt — is érte a cirkuszt. Ez is az aradi állomáson történt, ahol az állatokat bevonították alkalmával ugyancsak kedden éjszaka, a cirkusz legszebb és legrégibb zebriája kimúlt. A zebriákat cov kicsiny, keskeny vággonban zsúfolták össze és az egyik, a legszebb a felszállásnál két vággon közé szorult. Amint az állat ki akart szabadulni, olyan szerencsétlenül fordult meg, hogy a hátgerince eltört és azonnal kimúlt. Az értékes állatot nyomban megnyúzták és bőrét 30.000 lejért adták el. A cirkuszt magát a baleset folytán kár nem éri, mert

san megszegte a város a számviteli törvény előírásait.

3. A város hivatalos lapjának bevétel és kiadásai nem szerepelnek a számvetőség elszámolásaiban. A városi tanács ennek dacára helybenhagyta az 1925-ös és 1926-os számadásokat, vita és részletezés nélkül, miután szimpla formalitásnak tekintette a jóváhagyást. A gondatlanság következtében megtörtént az, hogy dacára annak, hogy a lap a költségvetésben szerepel, sehol sem található erről számadás a számvetőség ügyei között. Ezzel szemben a lap rendelkezésre álló készpénze az adminisztrációs szolgálat egyik tisztviselőjének a pénztárcájában fekszik és nem a városi pénztárban.

Egész részletességgel ezek Tomescu vezérfelügyelő vádpontjai, amelyekre a tanácsnak november 9-én válaszolnia kell. Mi lesz az aradi városi tanács válasza, ebben a pillanatban még nem lehet tudni, de beavatott körök bizonyosan tudják, hogy e vádak alapján most már rövidesen megtörténik a városi tanács feloszlata, amely immáron gyors tempóban fogja követni a megyei tanács feloszlata

Magánforrásból eredő értesülésünk szerint már készül a városnál is az interimár-bizottság tagjainak névsora. Az újabb kombinációk szerint az aradvárosi interimár-bizottságnak hat tagja lesz, akik közül egy magyar tag lesz: hír szerint dr. Baross Lajos.

Elhatározta tehát, hogy visszautazik Timisoarára és csak a legközelebbi transzporttal indul el. Közölte tervét a hajóstársaság vezetőjével, aki azonban kijelentette, hogy a transzportot már nem hagyhatja el. Buchsbaum Katica azonban annyira nyugtalan volt, hogy valósággal megszökött a vonatról az aradi állomáson és a legelső timisoarai vonatra ült. Ugyanebben az időben Buchsbaum a leányára gondolt és eszébe jutott, hogy leánya több iratot otthon hagyott, elhatározta tehát, hogy utána viszi. Autóba ült, hogy elérje Aradon azt a vonatot, amelyen leánya utazott. A szerencsétlenség Mercyfalván megtörtént. Talán épen abban a pillanatban robbogott keresztül Mercyfalván az a vonat, amelyen Buchsbaum Katica akart hazatérni, hogy édesapjától elbucszon. Alig ért haza, már megérkezett a tragédia híre. A mélyen süjtött leány, amikor értesült apja haláláról, elvesztette eszméletét és órákig feküdt öntudatlan állapotban. Buchsbaum holttestét ma szállították Mercyfalváról Timisoarára (Temesvárra).

a zebra 1 és fél millió lejre volt Csehszlovákiában bebiztosítva.

Ilyen szerencsétlen körülmények között indult el Aradról a cirkusz. A város közönségének egy része hallott a kedden éjszaka történetéről és a vadállatok elszabadulásáról, azonban miután a vadállatok nem bukkantak fel, meg is feledkeztek az emberek a történetekről. Az elmúlt éjszaka azonban egy oly esemény történt, ami újra emléke idézte azt a veszedelmet, amelyet a Kludsky-cirkusz a városra és környékére szabadított. A kiszabadult vadállatok eljutottak Micalaca községig, ahol a mezőn legelésző birkák közé rontottak és 12 birkát széjjeltértek, 15-öt pedig súlyosan megsebesítettek. A lakosság az állatok lármájára felriadt és a vadállatok elpusztítására indult, azonban hiába, a vadállatok ismét eltűntek az éjszakában. A károsult gazdák ma felkeresték dr. Robu János ügyvéd, volt polgármestert, akit kértek, járjon el a cirkusszal szemben, hogy az a nekik okozott kárt teljes összegében térítse meg.

Hent ist die Käte...

a legújabb világiágor! Minden olgány nyuzza!
Kottája 38.— lej, mindenütt kapható. 4715

Amikor még Manoilescu virágjában volt...

A letartóztatásban levő volt államtitkár érdekes portréja. — Bukott ember korában is nagyhatalmasság volt Manoilescu. — A bucuresti-i nők rajongtak a daliás államtitkárárt. Celeplezték Manoilescu ügyes trükkjét: megfajították a titkos írást.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Manoilescu volt pénzügyi államtitkár történelmi jelentőségű bonyodalom központjában áll. Az ő letartóztatása és titokzatos szereplése idézte fel azokat a viharokat, amelyek az ország parlamentjében és a közélet összes fórumain támadtak, s amelyek épen csak a legutóbbi napokban ültek valahogy el. Az aránylag fiatal és ambiciózus volt államtitkár személye felé fordul tehát most minden érdeklődés, mert a nagyközönség eddig aránylag keveset tudott a néppárti politikusról. Bucuresti-i tudósítónk most néhány érdekes adattal járul Manoilescu portréjához. Az alábbi visszaemlékezések az Averescu-kormány bukása utáni napokból datálódnak és élénken megvilágítják Manoilescu mozgékony alakját, amelyet most a világsajtó híába kutat éles reflektoraival; Manoilescu elegáns figurája egy időre eltűnt a vizsgálati fogság exkluzivitásába, mialatt az ő személye körül kavargó Románia politikai élete. Itt adjuk bucuresti-i tudósítónk kitűnően sikerült Manoilescu-portróját:

Reggeli látogatás Manoilescu egykori államtitkáránál.

Bucuresti legelőkelőbb negyedében a Parcul Philipescu-ban egy csinos egyemeletes villában lakik Manoilescu. Már a kora reggeli órákban néhány autó áll a villa előtt. Dacára annak, hogy Manoilescu már nem miniszter, de az előszobája mégis annyira telve van látogatókkal, hogy egy felórát is várni kell, míg az ember bejuthat hozzá. Leülünk egy kényelmes bőriótjébe. Manoilescu cigarettával kínál meg. Ő nem ül le, fel és alá járkal a nehéz perzsaszőnyeggel borított szobában. Felfesszük a kérdéssünket. Egy pillanatig sem gondolkozik a válaszon, beszélni kezd oly gyorsan, hogy alig tudjuk jegyezni a szavait, élénk gesztusokkal kíséri a beszédét. Ahogy le és fel járkal a szobában, néha megáll egy kép előtt. A kép Mussolinit ábrázolja az olasz diktátort, a kép fehér keretén az olasz diktátor jellegzetes aláírása. Most megszólal a telefon csengője. Manoilescu bocsánatkérő mosollyal fordul felénk, beszélni kezd a telefonba. Egy németországi nagybank igazgatója van Bucurestiben, azzal beszél. Németül. Ugy beszél németül, mintha született berlini volna, semmit sem lehet érezni abból az idegenszerű kiejtésből, a hogy a regátiak a német nyelvet beszélnek. Egy találkozás beszél meg délutánra a német nagybank igazgatójával. Most újra felénk fordul: folytathatjuk az intervjút. Újra azok a gyors, szinte olaszos gesztusok, majd zsebredugott kezekkel megy fel és alá a teremben. Most megjelenik a titkárja az ajtóban, halkán sug neki valamit.

— Egy pillanatra bocsánatot kérek, — szól felénk Manoilescu — kinyitja a szomszédos ajtó üvegszárnyát. A félig nyitott ajtón behallatszik, amit beszél. Franciául folyik a tárgyalás, egy francia pénzemberrel tárgyal, megígéri, hogy egy óra múlva a bankjában lesz és ott fogja fogadni az urakat. Aztán megint viszza jön. Egy finom mosollyal mentegetőzik, a mikor megint megszólal a telefon... Alig mult el nyolc óra és a szomszédos előkelő villák tulajdonosai most még javában alszanak és ez a csupa energia-ember, már legalább öt emberrel tárgyal, telefonált, találkozókat beszélt meg. Amikor elbucsuztunk tőle, a nyitott ajtón keresztül beláttunk az ebédlőszobába, a megterített asztalon ott állott a reggelije, egy csésze tej és két kifli. Még nem volt ideje, hogy reggelizzen.

Manoilescu beszél a kamarában.

Ez még az Averescu-kormány ideje alatt történt. A délutáni lapok egy nappal előbb már avizálták, hogy Manoilescu fog beszélni. Délután három óraker már nem lehetett a kamara ülésére jegyet kapni. Ugy elfogytak a jegyek, mint egy színházban valami premier-előadásnál. A karzatok telve voltak előkelő bucuresti-i hölgyekkel, akik ugyan nem sokat törődnek

politikai kérdésekkel, de Manoilescu a bucuresti-i társaságok kedvence és mindenki előre tudta, hogyha Manoilescu beszédet mond, azt érdemes végighallgatni. És a karzat közönsége tényleg nem csalódott. Manoilescu elsőrangú szónok. Megvan minden kelléke ahhoz, hogy lebillensselje a hallgatót. Pompás, férfias jelenség, nagyszerű organum és ami felejthetlenné tette azt a ma délutánt, azok a szíporakázó szellemes megjegyzések voltak, melyekkel teletüzdelte Manoilescu beszédét. Akkor még összesen talán tíz vagy tizenöt liberális képviselő volt a kamarában. Csupa ugynevezett nagyágyu: Vintila Bratianu, Duca, Franasovici... És ezek az urak szinte percenként ugráltak fel a padjaikból. Annyira az elevenekre tapintott Manoilescu beszédjével. Általános feltűnést is keltett akkor, hogy végül maga Duca, a mostani belügyminiszter is felugrott a padjából, kiszaladt a teremből és egy félperc múlva egy teremszolga kihívta Averescut az ülésteremből. Mindenki tudta, hogy most Duca

Bomlik Csehszlovákia egysége.

A tót néppárt akciója egy föderatív állam megalakítása érdekében. Hlinka páter nagy feltűnést keltő cikke a csehek ellen.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) A tót néppárt nagyban készülődik a turóc-szentmártoni deklaráció évfordulójának megünneplésére. Ez alkalomból Hlinka páter cikket írt a tót—cseh viszonyról. A cikkben fejtegeti, hogy az utóbbi idők gondolkodóba ejtették a tótokat, az kellene-e a pittsburgi szerződést, mint az alkot-

mány alaptételét megtagadni, ezzel visszatérniök az 1915-ös clevelandi szerződéshez, amelyben még nem történt említés a „csehszlovák” köztársaságról, hanem föderatív államról volt szó. A cikk nagy feltűnést keltett és politikai körökben élénken kommentálják a tót néppárt legújabb akcióját.

Amerika megünnepli a háboru befejezését

Az Unio elnökének felhívása.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Coolidge amerikai elnök proklamációt bocsátott ki és felszólította az amerikai népet, november 11-én, a világháboru befejezésének évfordulóján, hálaadással ünnepelje

a vérontás végét. Az iskolákban nagy ünnepeket rendeznek és a templomokban is imádkoznak a béke fennmaradásáért. A középületeket ezen a napon fellobogózzák.

SPORT

O Nemzetközi birkózóverseny Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délelőtt — a nemzetközi birkózóverseny alkalmából — tartotta a nemzetközi birkózószövetség világkongresszusát, amelynek a tárgysorozatán a török és lengyel nemzetek felvétele és több más fontos ügy szerepel. Délután pedig megkezdődtek a versenyek. A mérkőzéseken 71 birkózó indul és körülbelül 120 mérkőzésen dől el, hogy ki lesz a nemzetek nagy díjának győztese. A világbajnokságban svéd, olasz, német, jugoszláv, török, dán, spanyol, lengyel, francia, cseh, eszt, angol, holland, osztrák, norvég és magyar nemzetiségű birkózók vesznek részt. Különösen a németek, svédek és magyarok állanak az érdeklődés központjában, miután közülük tippelik a győztest. A kongresszus tagjai vasárnap testületileg vesznek részt a Kossuth-szobor leleplezésén, amelyet megkoszorúznak. Ma délelőtt a magyar főváros reggelt adott a külföldi vendégek tiszteletére. A bajnokságokra egymásután érkeznek be a gyönyörű, értékes ajándékok és tiszteletdíjak. A mai birkózókongresszuson különben — mint az esti jelentések mondják — megválasztották a zsűrit, amely a következőkből áll: Campman (német), Weisz Richard (magyar), Toreta (olasz), Wilemson (eszt), Superwille (francia), Henich (jugoszláv) és Raberg (dán). A bírák ellenőrzésére választott bizottság tagjai: Brüll Alfréd (magyar), Percy Longhurst (angol), Seds (finn). A ma esti versenyre eddig a következőket sorolták ki: légsúlyban Kárpáthy (magyar), Hansonnal — (svéd), Magyar (magyar) — Oestmannal (svéd); a könnyűsúlyban Keresztes (magyar) — Sesztával (osztrák) birkozik. A birkózóverseny mai fordulójában ezenkívül még a következő párok küzdelme tarthat különösebb érdeklődésre számot. Légsúlyban: Moskó lengyel — Bozdek csehvel;

nehelysúlyban: Vaeli eszt — Fleischmann csehvel; könnyűsúlyban: Nord norvég — Cap eszttel; kisközépsúlyban: Hilmi török — Papp magyarral; nagyközépsúlyban: Ferenczy magyar — Stjörstadt svédvel; nehézsúlyban: Badó magyar — Sienevsky lengyelvel, Müller német — Richthof svédvel.

Rádió-műsor.

Péntek, november 4. Wien—Grác. 11. Népszerű zene. 20.30. Ária est. — Berlin. 16.30. Magyar hangverseny. 20.30. Szimfonikus hangverseny. — Boroszló. 20.15. Szimfonikus zene. — Frankfurt a. M. 20.15. Jitárdalok és zenekari zene. — Leipzig. 20.15. Lehár—Tauber est. 22. Táncczene. — London. 21. Szimfonikus hangverseny. 22.35. Szimfonikus zene. — Milano. 21.15. Olasz est. — München. 20.15. Vidám est. — Nápoly. 21. Operaelőadás. — Pozsony. 18. Népszerű hangverseny. — Prága. 20.10. Mendelssohn-est. — Róma. 20.45. Diszhangverseny. — Stuttgart. 20. Szimfonikus hangverseny. — Zágráb. 21.45. Népszerű zene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. 20.30. Hangverseny.

Felülmul minden eddigit a Hermelines hölgy. Jön az Erzsébet mozgószínházba.

— Pusztító hegyecsuzamlás. Budapestről jelentik: Kassahámor állomás közelében hegyecsuzamlás történt. A lezudult kősziklák teljesen betemették az állomást. A kődarabok eltorlaszolták a pályát és sok teherkocsit széleztek. A befutó személyvonatot sikerült 100 méternyire az állomástól vészjelekkel megállítani. Ma két vonat érkezett Kassáról munkásokkal, akik erősen dolgoznak a pálya szabaddátételén. Valószínűleg halottakat is találnak a törmelékek alatt.

Chorin Áron, az aradi zsidó Luther.

Aradról indult ki a zsidó vallás első reform-mozgalma. Az orthodox rabbik kitepték az aradi reformátor szakállát. — Az elavult dogmák elleni harcban még ma is Arad zsidósága vezet.

(Arad, november 3.) Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában feltűnést keltő cikk jelent meg arról, hogy 1848-ban nevezetes mozgalom indult ki Aradról a zsidó vallás megreformálása érdekében. A cikk szokatlannul élénk visszhangot keltett az aradi zsidóság körében és amint a kívülálló objektív szemével észrevettük, ezt az érdeklődést nem az efemer jelentőségű újságcikk váltotta ki, hanem régen elintézetlen, a lelkek legbelsejében évtizedek óta vajdó problémák szakadtak fel az érintés nyomán. A riporteri penna nem lehet kiméletes: beleszurunk a problémák burkába — lássuk mi lesz belőle.

Az aradi szakadár-mozgalom.

Az előretörő Holnap és a csökönyös Ma végtelen küzdelme kavargog ennek a problémának a magjában is. Az 5688 éves zsidó vallás a maga görcsös konzervativizmusával el tudta kerülni a reformokat és sikerült az ősi dogmákat a maguk szószerinti szigorúságában mind mai napig szinte teljes egészükben megővni. Az utóbbi évszázadoknak talán egyetlen, jelentősebb szakadár-mozgalma Aradról indult ki 1844-ben. Akkor lépett fel Aradon a zsidó Luther — Chorin Áron főrabbi, aki elszántan és az akkori viszonyokat tekintetbe véve, hallatlan vakmerőséggel látott hozzá reformtervének megvalósításához. Aradon óriási tábora volt már a rendkívül felvilágosodott, nagyessű és tudós főrabbinak, aki úgy tudományos működésével, mint szónoki képességeivel világhírt szerzett a Chorin-névnek. Az aradi főrabbi vallási radikálizmusa természetesen leirhatatlan gyűlölködést váltott ki az orthodox papságból, amely „szent háborút” hirdetett Chorin Áron, a „forradalmár” ellen. Chorin azonban nem riadt vissza a konzervatív tábor ellenséges magatartásától, hanem 1844. augusztusában országos rabbigyűlést hívott egybe Aradra, azzal a szándékkal, hogy a gyűlés elé terjeszti azokat a reformpontokat, amelyeket szükségesnek lát a zsidó vallás elavult és a modern fejlődés menetét akadályozó dogmáinak kiküszöbölése végett.

A rabbigyűlés meg akarja lincselni Chorint.

A nevezetes gyűlés nagy izgalmak között zajlott le. Az orthodoxok hatalmas számban és harci elszántsággal vonultak fel az ország minden részéből és készen voltak arra, hogy erőszak árán is elfojtsák a „destruktív” törekvéseket. Chorin Áron — mint azt az egykorú feljegyzésekből olvassuk — halálsápadtan, de nagy nyugalommal lépett az emelvényre és hatalmas beszédben indokolta a reformok szükségességét. A szónoki remekmű vaslogikájú érvei frapírozták, szinte lenyűgözték a gyűlés hangulatát és csak a beszéd elmondása után tört ki elemi erővel a jól előkészített vihar.

— Gazember! Áruló! Meg kell kövezni!

Ilyen kifejezések röpökdetek Chorin Áron felé, majd a magukból kikelt rabbinusok tömege megrohanta az emelvényt, amely körül valóságos harc fejlődött ki Chorin hívei és a feldühödött papok között. Egészen bizonyos, hogy a bátor főrabbi is a reformátorok sorsára jutott volna, ha személyes hívei életük kockáztatásával meg nem mentik a lincseléstől. Attól azonban nem tudták megővni a tudós papot, hogy a dühös rabbik meg ne tépdessék a szakállát.

Forradalmi újítások az aradi hitközségben.

Chorin Áron az orthodoxia e szörnyű felzúdulása után céltalannak találta a mozgalom vicinális fejlesztését és a reformálás eszméjét a külföldi, kulturáltabb zsidóság körében propagálta. Itthon csak kisebb jelentőségű módosításokat eszközölt a dogmákon, de így is engesztelhetetlen gyűlölettel találkozott a konzervatívok részéről. Csak hűséges tanítványai, Arad későbbi zsidó papjai: Steinhart Jaka és Rosenberg Sándor dr. tudtak néhány pontot megvalósítani a mester programjából. Ilyen volt például az a „forradalmi” lépés, amelyet először az aradi neolog templomban alkalmaztak: az orgona használá-

lata a zsinagógában. Rosenberg Sándor dr. tovább ment és elkövette azt a vakmerőséget, hogy vegyes vallású házasságok frigyét áldotta meg a zsidó templomban. Emiatt ő is indexre került és sok üldöztetésnek volt kitéve.

Az aradi zsidóság egyik előkelő tagja, a ki maga is sokáig ült a hitközség elnöki székében, a következő érdekes dolgokat mondotta még ezzel kapcsolatban munkatársunknak:

„Chorin Áron nyomdokain haladunk”.

— Való igaz, hogy különösen a máramarosi és galíciai orthodoxokra ez a név: „aradi zsidó” úgy hat, mint hajdan a katolikus klérusnál Kálvin, vagy Luther neve. Ez a bigott zsi-

Előkészületek Aradmegye tanácsának feloszlására

Az aradmegyei prefektúra felterjesztette az interimár bizottság névsorát. — December 10-én lesz az új tanácsválasztás.

(Arad, november 3.) Beszámoltunk arról, hogy az aradi megyei tanács feloszlása már ténylegesen megtörtént és csupán néhány formalitás elintézése miatt nem hozták még nyilvánosságra a feloszlató rendelkezést. Ma aztán az illetékes körök a kívánt formalitásoknak is eleget tettek, úgy, hogy előreláthatólag a holnap, vagy honapután megjelenő hivatalos lap már közölni fogja a feloszlató megítéretét. Az új megyei választások — értesülésünk szerint — december 8. és 10-ike között fognak megtörténni. Az aradi prefektúra különben ma távirati előterjesztést tett a

minisztériumnak az interimár bizottság tagjaira vonatkozólag is. Az előterjesztett névsor szerint a bizottság hat tagból áll, akik közül — megbízható magánforrásból eredő értesülésünk szerint — egy magyar tag lesz. A hat felterjesztett tag pontos névsora ugyan még nem ismeretes, azonban információk szerint a névsorban a többek között a következők is szerepelnek: Nasta Victor, a Banca Nationala aradi fiókjának volt igazgatója, Rozvan Pál mérnök és dr. Krenner Zoltán aradi ügyvéd, aki a bizottság egyetlen magyar tagja lesz.

Közzétették Albaulia programját.

A nemzeti-parasztpárt meghívója a november 20-iki nagygyűlésre. — A kormány hat miniszteri tárcát ajánlott fel a nemzeti-parasztpártnak. A kormány cáfolja a betiltásról keringő híreket.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A román nemzeti-parasztpárt — amint azt már jelentettük is — az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés idejét végérvényesen november 20-ában állapította meg. Ezzel kapcsolatban az Adeverul érdekes kulisszatitkokat árul el. A lap szerint ugyanis

a kormány még egy utolsó kísérletet tett a nagygyűlés előtt a kibékülésre és a román nemzeti-parasztpártnak hat miniszteri állást és igen széles képviselőket ajánlott fel a közigazgatásban

arra az esetre, ha a párt lemond hajthatatlan magatartásáról és elfogadja az együttműködésre irányuló meghívást.

Az Adeverul a kormány engedékenységét annak félelmével igyekszik magyarázni. Az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlésen ugyanis — a kormány legalább úgy értesült — olyan kérdések kerülnének megvitatásra, amelyeket a kormány véglegesen elintézettnek tekint. Másrészt nyugtalanítja a kisebbségeknek várható nagyarányú részvétele.

A román nemzeti-parasztpárt a kormány-nak ezt az ajánlatát is visszautasította,

és tudtára adták a liberálisoknak, hogy mindaddig, míg a parlamentet fel nem oszlatják és parlamentáris kormányt nem ültetnek a jelenlegi helyébe, tárgyalásokról a két párt között nem lehet szó. Mit fog tenni a kormány ezek után? — kérdezi a lap. Mindaddig végleges határozatot nem hoztak, ámbar egyes liberális körök arra unszolják a kormányt, hogy éljen az alkalommal, amelyet Alba-Iuliai (Gyulafehérvárnak) a hadizónába való tartozása nyújt és ennek alapján tiltsa el annak megtartását. A kormány mindezek ellenére még nem döntött, mert be akarja várni az egyes megyei prefektusok jelentéseit, amelyek arról fognak beszámolni, hogy a nép körében milyen a hangulat és megye szerint milyen nagyra becsülhető a nemzeti-parasztpárti hívek és kíváncsiak részvétele.

— Ugy találjuk — fejezi be cikkét az

dóság még ma is a nevezetes aradi rabbigyűlés hatása alatt áll és az aradi, felvilágosodott zsidót úgy kezeli — mint a bélpoklost. Büszkék is erre az aradiak, akik azt mondják: három féle zsidó van: orthodox, neolog és — a Chorin-féle reformkezdeményezés folytán — aradi zsidó.

— A Chorin-féle akció egyébként nem maradt hatás nélkül. Amerikában és Berlinben most is van olyan zsidó hitközség, amelyben a hívők vasárnap ünneplik — a szombatot. A magyar zsidóságnak is van egy olyan tekintélyes része, amely szívesen és örömmel venné át a Chorin-reformokat és nagyon is érzi, hogy az idejét mult dogmák a modern kor-szakban bántó anachronizmusként hatnak. Az bizonyos, hogy az aradi zsidóság már sok-sok ilyen avult szokáson tultette magát és szinte valamennyien arra törekednek, hogy a vallási szertartások további reformálásában méltó utódjai legyenek Chorin Áronnak, a zsidó Luthernek. Gárdos Sándor.

Adeverul — hogy a kormány aggodalmait alaptalanok.

Az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlésnek nem lesz telforgató jellege,

Maniu Gyula személye kezeskedik erről. Az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés semmiesetre sem fog a törvényesség határain túlcsapni még akkor sem, ha az összegyűlteket között agent provokátorok vagy olyanok vannak, akik a zavarosban kívánnak halászni. Az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlést betiltani súlyos és rendkívüli provokáló tény volna. Ezt úgy látszik maga a kormány is belátta, mert a Rador jelentése szerint Duca ma kategorikusan megcáfolja azokat a híreszteléseket, mintha a kormány be akarná tiltani az alba-iuliai (gyulafehérvári) gyűlést. A kérdés — mondja a belügyminiszter — nem is került megvitatásra a kormány kebelében.

De maga a nemzeti-parasztpárt is egészen bizonyosra veszi a nagygyűlés akadálytalan megtartását s ennek dokumentálásaképpen a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja a Dreptatea mai számában közli a párt hivatalos felhívását az alba-iuliai (gyulafehérvári) kongresszusról, amely november 20-án délelőtt 10 órakor kezdődik. A kongresszus tárgysorozata a következő:

1. Beszámoló a párt parlamenti működéséről.
2. Jelentés a párt új akciójáról és munkatervezetről.
3. Jelentés a politikai kérdésekről, a gazdasági, pénzügyi, szociális, igazságügyi, közigazgatási és választási ügyekről.
4. Javaslat az alapszabályok módosítására.
5. Központi végrehajtó-bizottság választása és a jövő évi kongresszus helyének és idejének megállapítása.

Az Erzsébet Moziban

az előadások rendszeresen hétköznapokon 6, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 1/2, 5, 6, 7, 8 és 1/2 10 órakor kezdődnek.

H I R L E K.

A két Mafalda hercegnő.

A szerencsétlenül járt hajó másodkapitányának megdöbbentő tragédiája.

A tenger és az ember: mélységében és végtelenségében rokommegnyilatkozása a rejtelmes isteni erőket magában hordó természetnek, — ahogyan a baudelairei vers szövegében és gondolatainkban hullámoz, — a véletlennek vagy csak annak tetsző csodászerű sorsműködésnek mennyi határtalan rendelkezéssel döbbsen meg, csodálkozott el bennünket. Mennyi titkot rejt, mennyi isteni végzést teljesít és rejtélyesen füződő szálak kifürkészhetetlen játékát — ki tudná megmondani — mi csoda vezéresz erők irányítják. A tenger örvényeiben még látjuk felizgatott agyunk elképzelésével a fuldoklókat, mint valami könnyű látomást, tébolyító hallomásként káprázik füllünkbe a haláltól irtózók őriöngő jajveszékése és az uszó város, a „Principessa Mafalda”, az olasz király leányáról elnevezett hajó háromszáz utasával, hősi tengerészekkel, anyákkal, gyermekekkel óriás koporsóként lent ázik a tenger mélyében és a könnyek tengerében. És míg a jelkép-Mafalda gyermekeket ölelt magával a tenger halálos mélységébe, addig a nagy koporsó keresztanyja, Mafalda savoyai és estei hercegnő, az igazi, az élő Principessa Mafalda gyermeket ajándékoz az életnek majdnem ugyanabban az időben. A polgárosult világ az emberi sorsközösség érzésében fájdalom részvételével tétovázik még a halott, a jelképes Principessa Mafalda sírjánál, a gyermek-halottak életpusztulásának megrázó hullámsírjánál — a minden új kivirágzó emberi élet bimbóba pattanásának hozsánmázó örök emberi öröm zendül ugyanakkor Róma kormányzójának a polgárság szerencsekívánatait tolmácsoló szavaiban, amelyekkel az élő, új emberi életet fogadó Principessa Mafaldát és a betegágyán ülő királyné-anyját köszönti... A tenger és az ember, a halál és az élet — a természet titkos rendelkezéseinek végzetes hullámjátéka.

Génából jelentik: A Mafalda olasz hajó katasztrófájának áldozatai már régen a hullámok mélyén fekszenek, amikor most nyilvánosságra került a hajó másodkapitányának különösen tragikus története. Bessu, a másodkapitány nem tartozott a Mafalda állományába. Egyik barátja volt a soros másodkapitány, akinek azonban a hajó indulása előtt megbetegedett a felesége és megkérte őt a helyettesítésre. Megígérte, hogy a legközelebbi uton majd ő fogja helyettesíteni. Bessu belement a szerébe és életével fizetett kollegiáltságáért.

— **Vitéz Mihály-lovagok Ferdinánd király emlékéért.** Bucurestiből jelentik: A Mihály Viteazul-lovagrend tagjai Presan és Mardarescu tábornokok vezetésével elhatározták, hogy november 8-án, Mihály arkangyal napján a lovagrend összes tagjai megjelennek a curte de argesi kolostorban a rend megalapítója, Ferdinánd király koporsójánál. Ebből az alkalomból a curte de argesi kolostorban ünnepélyes gyásztisztviszlet lesz. A lovagrend felhívást intéz a közönséghez, hogy ezen a napon minél nagyobb számban jelenjen meg az elhunyt nagy király földi maradványainál.

— **Antiszemita-zavargások Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Az egyetemen tegnap ismét kiújultak az antiszemita zavargások. A nacionalista diákok végigjárták a tantermeket és kiutasították a zsidó diákokat, akik közül többet bántalmaztak is.

— **Vasutassztrájk Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A cseh vasutasok megkezdték a passzív rezisztenciát, mert követeléseiket nem teljesítették. Eddig csak a kommunista vasutasok léptek sztrájkba, de a szociálisták lapja, a Pravo Lidu szerint a közönség el lehet készülve arra, hogy a legközelebbi napokban megszűnik a forgalom. Svéhla miniszterelnök kijelentette, hogy a vasutasok követeléseit teljesíthetetlenek. — **Késő este érkezett prágai jelentések arról számolnak be, hogy ma éjjelkor megkezdődött a cseh vasutasok passzív rezisztenciája, amely abból áll, hogy a szolgálatot a legaprólékosabban teljesítik, ami által nagy késéssel idéznek elő.**

Merénylet egy cseh miniszterné ellen.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) A prága—karlsbad vasúti vonal egyik átjárójánál merényletet követtek el Udzral cseh honvédelmi miniszter autója ellen. A gépkocsiban csupán a miniszter felesége ült.

Amikor az autó az átjáró közelébe ért, a sötétből egy ismeretlen férfi ugrott elő, aki rálőtt az autóra. A sofőr azonnal üldözőbe vette a merénylőt, de az csakhamar nyomtalanul eltűnt a sötétben. Udzralné sértetlen maradt.

Aradi ifju nagy sikere Franciaországban.

Sincai dr. aradi közjegyző fiát a toulousei egyetem romániai levelezőjévé választották.

(Arad, november 3.) Szombaton éjjel érkezik haza Aradra hosszú külföldi tartózkodás után Sincai Jenő, Sincai Traian dr. aradi közjegyző fia, aki kiváló vezető egyénisége a romániai sportéletnek. Sincai Jenő most végleg befejezte főiskolai tanulmányait és nemcsak szülei, de az aradi sportemberek is alig várják már haza a kitűnő sportférfit, akinek nevéhez fűződik a többek között a romániai bírósövetség, az AAFAR megszervezése is.

Sincai Traian nagy szeretettel beszél kisebbik fiáról:

— Vingán született bolgár területen — mondja kedélvesen — az iskolát azonban már itt végezte Aradon. 1920-ban érettségizett le, aztán ment ki Párisba, az egyetemre. Ott szerezte meg tavaly az első gépészmérnöki oklevelet. Az idén Toulouseba került, hogy elektrotechnikából speciális képesítést nyerjen. Ezen az iskolán csupa diplomás mérnök tanul. Hazaküldte oklevelét is, amely arról tanuskodik, hogy kitüntetéssel fejezte be tanulmányait Toulouseban. Irja, hogy az ottani egyetem romániai levelező tagjának is választotta őt. Szigorlati értekezése, amelyet az

elektromos gépekről írt, külön kitüntetésben részesült.

— És most végleg itthon marad? — kérdezzük.

— Hát bizony nem lehet azt tudni — felelt Sincai Traian — de azt hiszem, itt tudjuk tartani. Így volt különben a dologgal a nagyobbik fiam, az ő bátyja is. Az is kintjárt évekig Franciaországban, a végén mégis csak hazahozta a honvágy. Most nagy villamosítási vállalata van. Ő vezette be több hegvaliai községbe a villanyt. Lehet hogy az Eugen is ott fog majd dolgozni a bátyja mellett. De lesz sok dolga a sport körül is. Vatián Titus (az ismert aradi sportférfiu. A szerk.) már jött érdeklődni és szombaton elébe utazik Curcira. Biztosan sok fontos dolgot akarnak elintézni. Én ugyan — nevet Sincai, befejezve az információt — nem sokat értek az egész sporthoz, de Eugen annál többet.

Ugy hírlik különben, hogy Sincai hazaérkezése után azonnal megkezdte az amsterdami olimpiással kapcsolatosan a futballbírák megszervezését és az AAFAR reorganizációját.

— **Olariu városi titkár elfoglalta hivatalát.** Ma járt le Olariu István városi vezértitkár legújabb felfüggesztésének határideje. A városi titkár szabályszerűen szolgálatlétre jelentkezett dr. Marcovicu Vince helyettes polgármesternél, aki tudomásul vette a jelentkezést és utasította a titkárt, foglalja el hivatalát. Ez a mai délelőtt folyamán meg is történt.

— **Tisza István emlékezete.** Gesztről jelentik: Tisza István gróf halálának 9-ik évfordulója alkalmából az emlékbizottság 60 tagú küldöttsége koszorúzta meg Tisza sírját. A sírnál Ravasz püspök tartott beszédet, aki méltatta Tisza érdemeit és végül leszögezte, hogy a sírnál azok is megjelentek, akik politikai ellenfelei voltak. Barát, ellenség muló dolog, amikor egy nemzet érez, hódol és áldoz. A beszéd után a különböző kiküldöttek a koszorúk egész tömegével borították el a sírt.

— **Fegyelmít kért maga ellen a városi vámmellenőr.** Az Aradi Közlöny beszámolt arról a nagy feltűnést keltő feljelentésről, amelyet Farkas Tódor, az arad—micalacai városi vámmellenőr tett Mladin Péter vámmellenőr ellen, akit különböző szabálytalanságokkal és súlyos visszaélésekkel vádolt meg. Mladin Péter vámmellenőr ma, amikor tudomást szerzett a feljelentésről, megjelent a városházán, ahol kérvényt nyújtott be, amelyben kijelentette, hogy az ellene felsorolt vádak alaptalanok és kéri a város vezetőségét, rendelje el a fegyelmi vizsgálatot ártatlansága kiderítésére. A város teljesíti a kérelmet és már a napokban megindul a fegyelmi vizsgálat a vámmellenőr ellen.

Mielőtt télikabátját megvenné,
keresse fel a
„VICTORIA” női confection
divatházat Arad
a Dáciával szemben

— **Elítélték a budapesti Nemzeti Színház tüntetőit.** Budapestről jelentik: A rendőrfőkapitányság ma tárgyalta a Nemzeti Színház előtt tüntetők kihágási ügyét. A vádlottak nagy részét felmentették, míg más részét egy- és kétpengős bírságokkal sújtották. Hétfőn folytatják a tárgyalásokat, miután nem fejezték ma be az összes ügyeket ítélettel.

— **Rehabilitált törzsorvos.** Bucurestiből jelentik: A második hadtest hadbírósa egyhangulag felmentette Cozan cluij (kolozsvári) törzsorvost, Comes őrmestert és Grün káplárt, akik katonaszabadditással voltak vádolva.

— **Megörökítik az aradi tizenhárom emléket Budapesten.** Budapestről jelentik: A magyar főváros közmunkatanácsát Czabalay Kálmán elnök mára ülésre hívta össze, amelyen azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, mondja ki, hogy méltó táblákkal megörökíti az aradi tizenhárom vértanu neveiről elnevezett budapesti uccákat és Leiningen Károly gróf, valamint Pöltenberg Ernő neveiről is elnevez egy-egy uccát az ország fővárosában. A most előterjesztett javaslatot Bethlen István gróf miniszterelnök is lelkesen támogatta, mert neki is az a felfogása, hogy méltó módon kell megjelölni azokat az uccákat, amelyek az aradi vértanúk nevével vannak elnevezve. A Közmunkaügyi tanács mai ülésén egyhangúan határozattá emelte az elnök javaslatát és ki-mondotta, hogy a szabadságharc hőseinek emlékét művészi kivitelű uccatáblákkal fogja megörökíteni.

A filmgyártás büszkesége a
Hermelines hölgy.
lön az Erzsébet mozgóba. Erdélyben premie.

— **Reformok a köztisztaság terén Aradon.** Az Aradi Közlöny több cikkben foglalkozott Aradváros köztisztaságával, amely — miúzt azt a hivatalos körök is beismerik — sok kívánivalót hagy hátra. A városi gazdasági hivatal, amelynek hatáskörébe a köztisztaság tartozik, ebben az évben már nem tudja gyökeresen kiirtani a bajt, miután nem áll rendelkezésre megfelelő alap, azonban már most megfelelő intézkedéseket léptet életbe, hogy annyira-amennyire feljavítsa a köztisztaságot. Miután a jelenlegi uccaseprők nem felelnek meg, azoknak egy részét el fogják bocsátani, azonkívül, hogy munkakedvüket fokozzák, három osztályba sorozzák őket. Az egyes osztályok között 300—400 lejes fizetéskülönbzet lesz és azok, akik rendszeren ellátják munkájukat, előléptethetők lesznek. A gazdasági hivatal reméli, hogy addig is, míg a megfelelő tőke és gépek állanak a város rendelkezésére, a köztisztaság fentartására, ezzel a módszerrel sikerül türethetőbb állapotokat teremteni.

— **Őszre béreljen Kerpel könyvtárában.**
— **Kossuth-relikviák Budapesten.** Budapestről jelentik: Gabriel Wells, a világhírű könyvkiadó megküldte a parlamenti múzeumnak Kossuth turini irásztalát, amelyet Kossuth Ferenc halála után megvett egy árverésen. Az asztallal együtt Jefferson emlékiratai is megérkeztek, amelyet a család annakidején Kossuthnak szánt, de nem tudott neki átadni. Később ez is Wells birtokába került.

ERZSEBET MOZGO.Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor
Aradon premier!**FEDORA****Romanov hercegnő**A legnagyobb és legizgalmasabb sláger-film
Lee Perry és Alfonz Frieand főszerepben.
Rendes olcsó helyárak. Kibővített zenekar.**Jön! HERMELINES HÖLGY Jön!**
Jan Gilbert gyönyörű operattja.

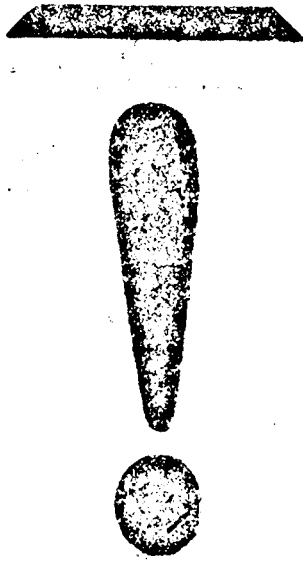
— A hlu amerikai oceánrepülő. Párisból jelentik: Ruth Elder amerikai pilótanő rendkívül népszerű a francia fővárosban és újságírók tömege kilincsel szállodai szobájának ajtajánál interjuért. Elmondotta az egyik újságírónak, hogy az első gondolata — amikor a súlyedő repülőgépről megmentette őt a Barendrecht gőzös — az volt, hogy a sok éjszakázás és a tengeri fürdő nem szépítették és ezért első dolga volt a puderpamacshoz és ajakpirosítóhoz nyulni.

— Készül a kibontakozás az Aradi Ipar- és Népbanknál. Az Aradi Ipar- és Népbank ama részvényesei, akik a rendkívüli közgyűlés alkalmával nem irták alá a kívánt nyilatkozatot, ma délután, mintegy 25—30-an, értekezletre gyűltek össze az Ipar- és Népbank tanácskozótermében. Az értekezletet dr. Grosz Ignác vezette és azon a megjelentek legnagyobb része arra a belátásra jutott, hogy saját érdekeiket úgy védik meg legjobban, ha aláírják a kívánt nyilatkozatot és ilymódon nem gördítenek akadályt a pénzintézet likvidációja elé. Az értekezleten megjelentek kisebb része betekintvén a státusba, szintén hasonló véleményre jutott, ezek azonban gondolkodási időt kértek és magukkal vitték az aláírandó nyilatkozatot. A nyilatkozatok aláírásának utolsó terminusa november 8.-a. A jelek szerint minden remény meg van arra, hogy erre a napra összegyűlnek a szükséges aláírások, illetve nyilatkozatok és a szanalásra vállalkozott intézetek megkezdhetik működésüket.

— Timisoarai (temesvári) bíró és ügyvéd afférje. Kinos incidens történt tegnap délelőtt a timisoarai (temesvári) törvényszéken. A Popescu—Farchescu-tanács előtt egy tárgyalmasági pört tárgyaltak, amelyben a védői tisztet Anuica Aurel dr. temesvári ügyvéd látta el. Egyik fél nem tudott románul és a tanács elnöke a szavazóbíró bizta meg a vallo-más tolmácsolásával. Az ügyvéd azonban közbeszólt és hivatalos tolmács előtt kívánta lefordíttatni a fél vallomását. Az elnök erélyesen rendreutasította az ügyvédet, mire dr. Anuica felugrott, erélyes hangon kikérte, hogy az elnök ilyen hangon tárgyaljon egy ügyvéddel. Dr. Popescu elnök erre kijelentette, hogy a hadbíró-ság elé állíttatja dr. Anuicat, aki szintén feljelentéssel fenyegetőzött. A vita hevében Popescu elnök kiutasította a teremből dr. Anuicat, aki nem akart távozni. Egy kis szünet után azonban az ügyvéd meggondolta a dolgot és távozott a teremből. A bíróság ügyvéd hiányában elhalasztotta a per tárgyalását. A következő perben szintén dr. Anuica volt a védő, aki visszatért és ismét tolmácsra volt szükség. Az előző jelenet megismétlődött. Dr. Anuica közbeszólt, mire az elnök rendreutasította. Az ügyvéd ismét kikelt az elnök rendreutasítása ellen, mire Popescu elnök elrendelte, hogy az esetről jegyzőkönyvet vegyenek fel. Ez az incidens úgy nyert befejezést, hogy dr. Anuica végleg elhagyta a termet. Jogászörökben az eset nagy feltűnést keltett.

— Változatlan Aljechin és Capablanca küzdelme. Buenos-Ayresből jelentik: Aljechin és Capablanca 23. játszmaja 38 lépés után remivel végződött.

— A selyemárura vonatkozó közismerten speciális viszonyok indokolatlanná teszik nagyobb arányú selyemraktár további fentartását. Épen ezért a „Renaissance” divatáruház elhatározta selyemraktárának leépítését, miért is tisztelettel közli, hogy a november hó 4-től elárusításra kerülő bármilyen selyemcikkét különleges árredukció mellett hozza forgalomba. Árjegyzék hirdetési rovatban!

Hirdessen

a 42 éve fennálló

**Aradi
Közlönyben****KHASANA
Compact****Meglepő tartalom**

rejt magában az első lépésű bőrápoló összetételű, finom, szelíd, töredező Khasana Compact-Puder-t tartalmazó, elragadóan csinos kis doboz. Lehelcszerű gyöngyháztárgy által az arc bőr gondozott frissességét megóvjva por, forrásság és fagy ellen.

Erősebben feltéve szeplők ellen is véd és mindazon foltok ellen, amelyeknek a finom arc bőr napfénytelenben ki van téve. Érzékeny arc bőr ezért naponta többször kívánja meg a "Khasana Compact" használatát.

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT A. M. - LONDON

KHASANA-
Parfüm / Compact-Puder
Puder / Talkpuder / Col-
lortem / Szappan / Super-
szappan / Super-öröm
Mindennapi kezelet

Főlerakat Románia részére "G. & K. Krayer, R. T. Timisoara"

Franciaország baráti közvetítést ajánl Magyarországnak

A trianoni béke előadója a békerevizio lehetőségének kilátásairól.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Reynald szenátor, a trianoni béke volt szenátusi előadója, ma érdekes nyilatkozatot tett a budapesti Az Est párisi munkatársának a magyar kormány által publikált Fouchet-levélre vonatkozólag. A szenátor kijelentette, hogy a levél nyilvánosságra hozatala kétségtelenül érdekes ügy volt, miután a levélben olyan momentumok is voltak, amelyek mindmáig ismeretlenek voltak a francia közvélemény előtt. El kell ismerni, hogy bizonyos fokban indokoltak a magyar reménységek, azonban a levél politikai konzekvenciáiról egyelőre aligha lehet beszélni. A francia-magyar viszonyban nem szabad a közeljövőben látható eredményeket várni, mert a barátkozás egyelőre a szellemi

és gazdasági kapcsolatok ápolásában merül ki.

— Pillanatnyilag semmi lehetőségét sem látom annak — mondotta, — hogy mi, akik szimpatizálunk Magyarországgal, aktív módon tehesünk valamit. Ha sor kerülne is cselekedetre, legjobb esetben diszkrét közvetítéssel lehet szó. Egyelőre Magyarország részére egy lehetőség adódik: hangoztatni a világ előtt az egyszerű tényeket, amelyek magukban hordják kritikájukat és ezzel előkészíteni a világ közvéleményét. Kétségtelen az is, hogy a határokat nem az ethnikai igazság, hanem stratégiai szempontok alapján állapítottuk meg, azonban ahhoz, hogy Franciaország beavatkozzon és barátainak bizonyos közvetítő indítványokat tegyen, súlyos politikai, vagy háborus lehetőségek bekövetkezése kell.

— Érdekes zongorahangverseny a Kulturpalotában. Schlattner Gyula, aradi származású zongoraművész november 9-én tartja hangversenyét a Kulturpalota nagytermében. A szerencsétlen fiatalember, kit a mostoha sors szemévilágától fosztott meg, zseniális muzsikussá és az, amit koncertjén előadni fog, páratlan szorgalom és elmélyedés eredménye. Programján Beethoven, Chopin, Schubert, Bartók, Dohnányi, Albenise és egy saját szerzeménye szerepelnek. Jegyek Sándor Ferencnél.

— Thèmes városligeti tánciskolájában új kolón november 4-én kezdődik.

— Az Acsev-nyugdíjasok figyelmébe. Az aradi nyugdíjas egyesület közli: Értessük a volt Acsev nyugdíjasokat, hogy f. hó 5-én, szombaton délelőtti 9 órától kifizetésre kerülnek a nyugdíjak, az októberi nyugdíjak alapján. Egyben biztositjuk a nyugdíjasokat, hogy a jelenlegi igazgatóság a legjobb akarattal és igazságszeretettel intézi el a nyugdíjasok sérelmeit. Példaként említjük meg, dacára annak, hogy a Casa Muncii pénztára 50.000 lejellel kevesebbet számfejtett, ezt a hiányzó összeget Vass Gusztáv főfelügyelő és Ludvig főellenőr javaslatára Niculescu igazgató most már másodikban pótolja. A sérelmek orvoslását megsürgöttük. Egyben kérjük az Acsev-nyugdíjasokat, hogy november 6-án, vasárnap délelőtti fél 10 órakor jelenjenek meg az egyesület N. Grigorescu (Munkácsy Mihály) ucca 8. szám alatt levő helyiségében. Az egyesület vezetősége nevében: V. Manó, ügyv. elnök.

Rövidesen megjelenik

MARINO MARINELLI,

vagy a

5958

velencei borzalmas éjszaka

BRÜLL G. szenzációs regénye, a híres olasz banditáról. Kérje az első ingyen füzetet.

10 olcsó selyem nap! „RENAISSANCE“ 10 olcsó selyem nap!

Str. Brătianu 2. MINORITA-PALOTA. (Waltzer J.-u. 2.)

Ezelőtt: Most:

Tiszta selyem Crep de chin	Lej 675—	Lej 490—
Selyem Crep satén	„ 750—	„ 575—
Tiszta selyem Georgette ...	„ 1000—	„ 750—
Félselyem Georgette	„ 590—	„ 380—

Selyem Marocain	Lej 490—	Lej 375—
Selyem Bengalín	„ 800—	„ 640—
Selyem kabátbélés	„ 490—	„ 860—
Velour chiffon selyembársony	„ 1050—	„ 860—

10 olcsó selyemnap! „RENAISSANCE“ divatáruházban.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Uj ingatlanadó-kivetés készül Aradon.

Ot évenként történik az adókiivetés. — Az aradi pénzügyigazgatóságon megtörténtek a szükséges előkészületek.

(Arad, november 3.) Nicolescu pénzügyigazgató már napok óta teljes apparátussal dolgozik a valószínűleg még ebben a hónapban megkezdődő új ingatlanadó kiivetések előkészítő munkálatain. A törvény szerint ugyanis az ingatlanadó tárgyalásokat a helyszínen kell eszközölni s ezért a bizottságoknak be kell utazniuk a megyét, s be kell járniuk az egész várost. Éppen ezért elsősorban a bizottságok névsorát állítják össze, ez azonban még nem teljes s így a személyekre vonatkozólag egyelőre még nem nyilatkoznak hivatalos helyen.

Mint tudvalevő, az ingatlanadó jövedelmi alapot öt évenként állapítják meg. A legutóbbi megállapítás 1922-ben történt s azóta ezt a kulcsot használták az évenkénti adókiivetéseknél. Tudott dolog azonban, hogy az utóbbi öt esztendőben nagyobb értékelődések történtek s ezért most érthető az ingatlanadójelentők izgalma, akik úgy vélik, hogy az idén

jóval magasabb adót fognak kivetni rájuk. Nicolescu pénzügyigazgató azonban kijelentette munkatársunk előtt, hogy az adókiivető adminisztrációnak különös utasítása van az új ingatlanadók megállapítására, s előre el akarja oszlatni az aggodalmat, amikor közli, hogy a román adótörvények amúgy is kivételes előnyben részesítik a földművesosztályt, tehát semmi okuk nincs az elkeseredésre az ingatlanadójelentőknek, mert a bizottságok minden esetben a méltányosságot fogják szem előtt tartani. Egyébként a pénzügyminisztériumban a köznapokban az összes pénzügyigazgatók gyűlést fognak tartani, s ennek során kapják meg az új adókiivetésre vonatkozó végső utasításokat. Értesülésünk szerint az ingatlan-jövedelem bevallási ivateit november 15-ig kell majd benyújtani s a tárgyalások az egész országban december 10-én kezdődnek meg.

Zürichben 3.20, Párisban 15.75 a lej

Helyi valutaárak. (November hó 3.)
Kifizetések: Berlin 38.85, Amsterdam 65.45, Newyork 162, London 791.75, Páris 6.38, Milánó 8.90, Prága 4.82, Budapest 28.42.50, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.95, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.50, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38, dollár 159, francia frank 6.30, olasz lira 8.50, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50. — Irányzat: Üzletellen.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 3.)
Berlin 123.80, Amsterdam 208.95, Newyork 518.81, London 2525.75, Páris 20.35.75, Milánó 28.33, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.19, Varsó 58.20, Bécs 73.22.50.
Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 3.)
Berlin 123.80, Amsterdam 209, Newyork 518.80, London 2525.60, Páris 20.36.20, Milánó 28.33.20, Prága 51.37.50, Budapest 90.77.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.20, Varsó 58, Bécs 73.25.
Bucuresti-i tőzsdezárlat. (November hó 3.)
Devizák: Páris 6.36, Berlin 38.70, London 787.50, Newyork 161.75, Milánó 8.86, Zürich 31.25, Bécs 22.88, Prága 4.81, Budapest 28.35. — Valuták: Napoleon 650, márka 38.60, léva

1.21, török lira 0.85, angol font 780, francia frank 6.45, svájci frank 31.25, olasz lira 8.90, drachma 2.15, dinár 2.80, dollár 160, lengyel zloty 18, osztrák schilling 22.90, pengő 28.10, cseh korona 4.70.

M ű v é s z e t.

* A cluji román opera műsora. Pénteken, november 11-én: Aida. Szombaton: Anyegin Eugen. Vasárnap: Fidelio. Hétfőn: Troubadour. Kedden: Aiarcosbál.

* Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Asszonyáldozat, dráma. (Táray Ferenc fellé. A. bérlet.) Szombat: Bőregér, vigopera. (B. bérlet.) Vasárnap délután 3 és fél óraker: Nótás kapitány, operett. (Uj szereposztás. Mérsékelt helyárak.) Este 8 és fél óraker: Bőregér, vigopera.

* Táray Ferenc, akinek kivételes művészetében két este gyönyörködött az aradi közönség, pénteken bucsuzik, de ez a bucsu nem végleges, mert a szezon folyamán még többször lesz alkalom arra, hogy Táray fellépjen az aradi színpadon. Pénteken egyik legjobb szerepében lép fel, amellyel legnagyobb sikereinek egyikét aratta. Georg Kaisernek, a világhírű német drámaírónak nagyszerű drámájában, az Asszonyáldozatban a férfi főszerepet fogja játszani. Kiváló hatásos szerepekhez jutottak még a prózai együttes erősségei: Fekete Irén, Kiss Mariska, Jávor Alfréd, Mészáros Béla, Olasz Lajos, Kun Dezső és Köváry Emil.

* A Bőregér örökéletű, kedves melódiai csendülnek fel szombaton este az aradi színházban. Ekkor elevenítik fel Strauss klaszikus vigoperáját, amelyet már régen nem játszottak Aradon. Annyi kedvvel és ambícióval készülődött a társulat a reprizre, mintha csak premierről volna szó. De a közönség körében is nagyfokú az érdeklődés és biztosra vehető, hogy olyan siker lesz, mint egy divatos újdonság premiérjén. Brilláns szereposztásban kerül színre a Bőregér, amelynek slágere az a Strauss-balet lesz, amelyet eddig még nem lejtettek az aradi színpadon.

Külön érdekessége az előadásnak, hogy a férfi főszerepet Erdély legkiválóbb bonvivántja, Galetta Ferenc fogja játszani, míg a tenorista áriáit egy kiváló fiatal énekes, a zeneileg nagyszerűen képzett Jirassek énekli. A két fő női szerepben Horváth Mici és Lengyel Irén fognak elsőrangú alakítást produkálni. A többi szereplő: Szentgyörgyi Mária, Gyöző, Deésy és Jung egy-egy kabinetalakítást nyújt. A biztos sikerre való tekintettel vasárnap este megismétlik a Bőregér előadásait.

* Vasárnap délután mérsékelt helyárak mellett az utóbbi idők legnagyobb operettslágere, a Nótáskapitány kerül színre. A főszerepeket Horváth Mici, Betegh Béby, Jung János, ifj. Szendrey, Gyöző, Kun és Olasz játsszák.

* A cluji román Opera vendégjátéka. Pénteken, november 11-én a cluji román Opera öt napos vendégszereplésre Aradra érkezik teljes művészi és technikat személyzetével, pompás díszlet- és ruhatárával. Első este Verdi örökszép operája, Aida kerül színre. Radames szerepében az aradi közönség kedvence, Apostolescu lép fel, Aidát Magda Mohora, Amnezist pedig Lya Pop énekli. Szabó Zoltán, Gavrilesco, Ujeicu éneklik a többi főszerepeket, Ligeti balettmester vezetésével pedig a teljes balettkar működik közre. A zenekart Bobescu vezényli. Szombat este Csajkowski Anyegin Eugenje kerül színre, amelyet e héten mutatott be Kolozsváron az Operaház óriási sikerrel. Vasárnap Beethoven Fidelio-ja van műsoron, Marius Niculescu és Mimi Nestorescu felléptével. Hétfőn Verdi Trubadurja Apostolescuval, kedden pedig bucsuelőadás, az Aiarcosbál. A pénztár a mai nappal már megnyitotta a téli színháznál, ahol mind az öt előadásra a jegyek 220—30 lejes árban megválthatók.

* Hempel Frida Budapesten. Budapestről jelentik: Hempel Frida, a világhírű énekesnő ma Budapestre érkezett, ahol koncerten lép fel.

* A háború utáni irodalom szelleme címen a Nyugat most megjelent november 1-i számába Szász Zoltán írt kitünő tanulmányt. Ignotus-tól egy pompás Paléologue-portrét kapunk, Grexa Gyula Kristóffy József „Magyarország kálváriája” c. emlékiratát méltatja. Schöpflin Aladár pedig Alexander Bernát-ról és a Szomorú-ügyről ír. A szépirodalmi részből elsősorban Kosztolányi Dezső elbeszélését (Omelette á Woburn) kell megemlítenünk, azután egy nagytehetségű fiatal író Szitnyai Zoltán Égi erők c. novelláját. Erdélyi József versei, Szini Gyula Jókai regényének és Tersánszky J. Jenő önéletrajzának „Igaz regény” új fejezetei teszik teljessé a szám szépirodalmi tartalmát. Egyes szám ára 50 lej. Negyedévi előfizetési díj 250 lej. Főbizományos: Palas, Ciuj, Strada I. Ratiu A.

* A román Opera keres butorozott szobákat november 11-től számított 5 napra. Címeket a téli színház pénztárához kér, ahol a feltételek is megtudhatók.

NAPOLEON

I. rész ma, pénteken az APOLLOBAN.

Jegyek mindkét részhez elővételben kaphatók!

Az előadások 5, 7 és 9 óraker kezdődnek.

Női és leányka kabátok, ruhák, pongyolák, intézeti kötések legolcsóbban kaphatók:

Lissem Sándor

divatáruházban Arad, Piata A. laicu (Szabadság-t.) 2.

Ma utoljára vetítik
Aud Egede Nissen
és
Paul Richterrel
Veronika teher nővér

5,
7
és
9
ó
r
a
k
o
r

Izgalmas kalandor vigjáték.
Jön! Jön!

Automobilok világából.

Mérték után hozott anyagból is a legdivatosabb kabátok és ruhák készülnek a legizlésegebb kivitelben jutányos fagon árakban.

Hol vásárolnak a vidékről berándulók?

és mely szórakozóhelyeket keresik fel
 Aradon, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-téren)
 A hirdetések mellett levő szám a házszámot jelzi!

17. STRASSER
 divatruháza a legolcsóbb!

48. A „Fekete Bárány”
 szálloda és étterem, a vidéki közönség kedvenc tartózkodási helye. — Szombat és vasárnap reggel 3-ig nyitva. 5781

6. Brandt István
 bádogos, csatornázási és vízvezeték szerelő 5744
 Bul. Regele Ferdinand 6.

58. Kellner Béla
 szállító.

1. Legdivatosebb férfiöltönyök
 készítése és elsőrangú szövetek raktára
 Kiss András és Fia, a városházánál szemben.

22. Nem vesztegeti idejét, mert igazolvány-fényképet azonnal megkapja **Sándor** fényképésznél Bul. Reg. Ferd. 22.

63. Butskó Béla
 paszományos és gombkötő
 Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 63.

40. Női kabátok
 szexziócs olcsón csak **Menczer Oszkár**nál (a Széchenyi malom mellett.)

2-27. KISS ÖDÖN
 kocsigyártó mindennemű szakmai javítást olcsón és gyorsan készít.

„Podgoria” szálloda és étterem
 a motorállomás mellett. Kitching konyha, elsőrangú italok, tészták és olcsó szobák. Az i. t. vidéki közönség kedvenc tartózkodási helye.

15. Bauer Miklós bádogosnál
 teljes konyha- és fürdőberendezések a legolcsóbban szerezhetők be. Bulev. Regele Ferdinand 15. 5750

49. Csetey és Seitz
 vas-, szerszám- és műszaki kereskedése Bul. Regele Ferdinand 49.

63-65. Victor Müller
 üveg-, porcelán-, lámpa-, képkörrel nagy raktára és üvegezői vállalata Arad, Bul. Reg. Ferd. 63-65. (Béni-ház) Tel. 479.

1. Cipőket
 olcsón APPONYINÁL vásárolhat a városházzal szemben.

21. Friss hentesárúk
 állandóan kaphatók **ZUREK** hentesnél.

Kaland a csúszal erdőben.

Támadás az erdő sűrűjében egy aradi asszony ellen. — Aradi tisztviselő különös merénylete.
 (Arad, november 3.) Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Pejő Adolf aradi asztalos feleségével és három barátjával a családi erdőbe ment sétálni. Pejőné séta közben elvált a társaságtól és az erdőben virágokat szedett. Egyszerre csak segélykiáltások hallatszottak. A társaság tagjai a hangok irányába rohantak és éppen akkor érték oda, amikor egy férfi megtámadta az asszonyt és a földre akarta dobni. A férfi, amikor meglátta, hogy az asszony segítségére sietnek, revolvért vett ki a zsebéből és kijelentette, hogy ha nem távoznak, lelövi mindnyájukat. A négy ember azonban nem ijedt meg, rárohant a támadóra, akinek azonban ennek dacára is sikerült elmenekülnie. A megtámadott asszony elbeszélte, hogy a férfi melléje csatlakozott és tolakodóan viselkedett, amikor pedig segítségért kiáltott, rávetette magát és a száját tenyerével betemette. Pejőné jelentést tett az esetről a rendőrségnek, ahol a pontos szemléleírás alapján megindult a nyomozás. Tegnap este Nadabán György aradi detektív szolgálat teljesítése közben, egyik aradi vendéglőben felismerni vélte Pejőné támadóját, akit igazolásra szólított fel. Az illető igazolványával bizonyította, hogy Muscan Györgynek hívják, aradi tisztviselő, azt azonban tagadta, hogy ő valakit is megtámadott volna a családi erdőben. A detektív azonban, mivel alapos volt a gyanúja, a rendőrségre kísérté Muscan Györgyöt és ugyanekkorra felidéztek a családi kirándulás résztvevőit, akik valóban ráismertek benne Pejőné támadójára, Muscan György ellen megindult az eljárás.

NYILTTÉR. Értésítés.

E rovat alatt közölttekéri nem vállalunk felelősséget.
 A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy von mel. Daubner Gyula ural társultam, ki már az üzlet fennállása óta elsőrendű munkatársunk volt és így cukrászdánkat minden legcsekélyebb változás nélkül a régi ismert színvonalon vezetjük.
 A n. é. közönség eddigi pártfogását köszönve és azt továbbra is kérve kiváló tisztelettel:
 DAUBNER és SEIDNER, Cotetarie,
 Str. Consistoriului (Batthyány-u.)
 5972

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesanya, nagyanya, dédanya és tikanya
özv. Kohn Henrikné
 életének 86 évében csendesen jobblétre szenderült.
 Temetése november 4-én d. e. 10 óra-kor lesz a ménesi gyászházból.
 Arad, 1927, november 2.
 A gyászoló család.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
 Cenzura Prefectura Judetului.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Az őszi ültetésnek biztosabb a fogamzása, erősebb a fejlődése. Ajánlatom azonnali szállításra feltűnően szép, erős, dugvőkértezű, rózsaszínű és fehér DELEVÁRE-NOVA 2 éves gyökeres vesszőt, amelyek biárvpótlásoknál is már a második évben teremnek. darabonként 2.50 bániért, megrendeléseket azonnal küldök utólvét mellett. Valamint szép gyümölcsfáimról 1 és 2 éves, fás oltványokról árjegyzéket küldök.
 SZÉKELY GÁBOR szőlőoltvány telepe,
 Diosig in Bilhor.
 5459

!! ARJEGYZÉK !! KIVONAT !!

1 pár női bőrkeztü különböző színekben — L. 180-tól
 1 pár női szövöttkeztü L. 65-től
 1 pár férfi bőrkeztü L. 280-tól
 1 pár férfi szövöttkeztü L. 80-tól
 Melltartók: készen vagy rendelésre — — L. 80-tól
 Gummi haskötők, női-férfi L. 300-tól
 Gummi fűzők selyemgum-mival komb. — — L. 1000-tól
 Sérvkötők — — — L. 150-tól
 Keztü tisztítások, javítások eszközöltetnek!
Steinhübel Lajos
 keztü-, fűző- és kötszergyára,
 Arad, Str. Alexandri I. (Salac-u.)
 Kérem a címre figyelni, versenyképességemről győződjön meg

Jelenleg évi 120 000 lejrt
 Jövedelmező két egyemeletes belvárosi üzletes bérház eladó. Egyik 900 ezer, másik egymillió lejért.
 Bővebbet URANUL-irodában, Városházával szemben, Apponyi testvérek üzletházában. 5973

HARCSA BÉLA
 uri szabótermei, EUDAPEST, IV., Városház-u. 16.
 Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid árak.

Vingán gyönyörű szép magánház, parkirozott 681 négyszögöles parkkal, szép gyümölcsfákkal, gyönyörű veranda bejáróval, azonnal beköltöztethető és minden elfogadható áron, azonnal eladó. 5960
 Értekezni lehet Aradon Taffev Sebestyén borkereskedőnél Bul. Reg. Ferd. 62.
MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban KAPHATÓK az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Női és gyermek felöltők Iuliu PLESZ Gyula

legelőszőbb bevásárlási forrása:

oég Arad, Str. Col. Piriol 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó beláratával szemben. Saját érdekében győződjön meg utólrhetlen voronyképeségemről. Hiteles egység részletfizetésére is kaphatnak

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

Raktárom tulzsufoltsága miatt az összes angol őszi és téli férfi szöveteimet saját gyári árban árusítom!
J. SCHUTZ ARAD, Str. EMINESCU No. 28.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

Sziláziai kokszt fűtésre és ipari célokra, Szalón kőszén, Kovácsszén (kétszermosott), „Retorta“ faszén csomagolva és ömlesztve minden mennyiségben kapható
ALTMANN EDE ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. — Telefon 461.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 40. vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszzünk fel. Csak válaszlelvéllel ellátott kérdézködékre válaszolunk. Ajánlatok, leigés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngy gyermekeinknek adjunk a hideg őszi szezonban EGGER EMULSIOT, mely a legjobb csukamájolajból készült. Kapható minden gyógyszerárúban és utroguáriában. 4v28

ALKALMAZÁS.

DOBOZKÉSZÍTŐ leány, szabásban, borításban jártas, továbbá egyéb munkára munkásnők felvételnek. Gábor csokoládégyár. 5929

FIATAL leány fogorvosi asszisztensnőnek felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10440

INTELLIGENS nő házvezetőnői állást keres hosszabb gyakorlattal. Oradea, Ar-u. 6. Gonda. 5955

UTAZÓK magánfelek látogatására helyben és vidékre felvételnek. Bővebbet Str. Episcopu Radu (Magyar-u.) 23. 5571

KÖZÉPISKOLÁT végzett 2 fiatalember állást keres délutánra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5963

FŐZNI tudó jobb leány kisebb családnál állást keres azonnalra. Cim Bulv. Carol (Erzsébet-körut) 36. ház mesternél. 5969

JÓLFŐZŐ szakácsnő azonnalra felvétetik. Str. Cloaca (Szt. László) 7. Holländer. 5970

LAKÁS.

ÜGYVÉDI IRODÁNAK alkalmas 2 szobás lakást keresek főtéren vagy mellékutcában, esetleg májusra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5966

EGY DISZTINGVÁLT URINŐ nyugodt otthonot találhat magános özvegyasszony nál. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5962

SZOBA-KONYHÁS rendes lakást keresünk 15-ére a gyár környékén. Ingusz dobozgyár Str. Caragiale (Csiki Gergely-ucca.) 5965

VÉTEL ÉS ELADÁS.

24 HP. Benz kocsit 4 üléses, generál. javítva, garage garanciával eladó. Gábor csokoládégyár. 5930

SZÖNYEGEK, látszó, szőrmék, női és férfi bundák, kabátok, férfi öltönyök, női foalették, Bösendorfer zongora, gyermekjátékok, antik komódok, antik szalon és szekrény, antik óra, asztalok, székek, kézimunkák, gobelin képek, festmények, garson háló, ebédlő divány, gyermekkocsik, iróasztalok, ágy, ágy-nemű, vitrintárgyak, stb. eladó! Salgó-né. Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

EGY kétkerekű kézi kocsit megvételre kerestetik. Ingusz dobozgyár. 5964

BORSZIVATTYU új tömlőkkel, borshordók, varrógép, gyermekágy eladók. Sft. Gheorge (Dezső-u.) 4. 5968

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó-né. Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Részletfizetésre

Zongorák és Pianók

45 ezer lejtől 80 ezerig legjobb, legszebb minőségű

kereszthuroshárfapedálos

Stingl, Wirth, Hamburger, Wiener Genossenschaft, Lauberg & Closs, Hofman, Tottenborn, Paritart, Vendl & Lung, Luner. Használt zongorák, Olosz árban. Bösendorfer Főrester Piano. Ehrbar rövid kereszthurosh.

Leipzig harmoniumok

MELIS
 zongorakészítő zongoratermel Arad, Piața Avram Iancu 21. Str. Numa Pompiliu 21.

Öreg zongorát becserelek!

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG és raktárak kiadó. Reusz ecetgyár Bulv. Regele Ferdinand 55. szám. 5843

DARÁLÓMALOM 12 HP. benzín motorral eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5954

INGATLAN.

HATSOBÁS magánház 2 holdas gyümölcsösrel, istállóval, ki- vagy eladó. Str. Abatorului 68. 5947

STRADA Alexandrescu 11. sz. ház december 1-én elfoglalható két szoba, konyha és kamrás lakással kényelmes fizetési feltétellel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5959

SZÉKUDVARON házamat üzlettel, korcs mával haszonbérbe kiadom. Cim Socodor No. 3. 5961

Női harisnya 20.— lejtől 145.— lejtig! Valódi tertia selyem I. 280 helyett Lej 180.—
 Férfi és gyermekharisnyák 18.— lejtől! Keztyűk 45.— lejtől! Nappa bőrkezttyű Lej 225.—
 Reform nadrág 65.— lejtől! Selyem sálak 125.— lejtől! Selyem nyakkendő Lej 65.—
 Férfi bokavédő Lej 98.—! Szveterok, pulloverok 880.— lejtől! Cstpkók és eszalagok! 880. Eminescu 13

„ARTA“ BUTORIPAR Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20—22. Csak garantáltan szolid polgári butorok nagy raktára

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A JÓSZIVŰ EMBEREKHEZ. Szegény özvegyasszony, 87 éves, látóképességét elveszítve, legnagyobb nyomorban arra kéri a nemesszivű közönséget, hogy bármivel támogassák. Cime özv. Losonczyné, Ujmikelaka. Földes szappangyár mögött vagy szivességéből továbbit Vassné. Str. Consistoriuului 9. 200

Bankkölcsonőket

házaakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett folyósítottak. HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Egy nagyon szép, ujonnan készült leányszoba eladó. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad.

Rossz villanyégők!

becserélése garantált gyári új égőre törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, üvegezést és képkerezést legelőszőbban vállal Aradon a „MOTORICA“ volt Asztalos Sándor-ucca 12. 2204

Gramophonok varrógépek

kedvező részletfizetésre kaphatók. Hanglemezekben óriási raktár. Minden vételkötelezettség nélkül hallgassa meg sláger-ujdonosságainkat.

HAMMER ZSIGMOND és FIA
 Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.) 5115

Muzzay József

Arad, a színházzal szemben. Őszi és téli árjegyzék:

	LEJ:
Iskola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapju	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny la.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Ulster double la.	2450—
Fekete téli kabát szőrmesál gallérral	2650—
Fregoi raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Bőrkabát minden színben la.	4600—

Mérték szerinti szabóság! Nagy posztó raktár!

HÁROMSZOBÁS

elő- és fürdőszobás, teljesen modern szép lakás, nem nagy lelépéssel átadó, továbbá 2 és 3 szobás lakás a vasut környékén lelépés nélkül kiadó. Megbízott: Györfi „Mures“ irodája Strada Unirel 13. 15300

Románia Judecatoria rurală Chişineu-Criş sect. cf.

2405—1927. cf.

EXTRACT DIN PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

In urma cererei de executare făcută de urmaritorul Cassa de Pas-trare Chişineuana contra urmăritului Martin George, Judecătoria. A ordonat licitaţiunea execuţională în ce priveşte imobilele situate în comuna Vârşand circumscripţia Jud. rurală Chişineu-Criş cuprinse în cf. a comunei Ghiulavarsand Nr. prot. cf. 35 A. 2. Nr. top. 40 casă cu Nr. 390. curte şi grădina porţiunea de ¼ parte a lui Martin George cu preţul de strigare 12.500 lei, pentru incasarea creanţei de 5000. lei, capital şi accesorii.

Licitaţiunea se va ţine în ziua de 12. luna Noemvrie anul 1927. ora 17. la casa comunală a comunei Vârşand. Imobilul ce va fi licitată nu va fi vândut pe un preţ mai mic de cât jumătate din preţul de strigare. Imobilul de mai sus se va licita cu sistinerea uzufructului intabulat în favoarea lui Nădăban Susană. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să dovedească cetăţania română şi să depoziteze la delegatul iud. 10%, din preţul de strigare drept garanţia în numerar sau în efect de cauţie socotite după cursul fixat în §. 42. Legea LX. 1881. sau să predea aceluiaşi delegat chitanţă constatând depunerea, judecătoreşte, prealabilă a garanţiei şi să semneze condiţiunile de licitaţie, (§. 147, 150, 170, legea LX. 1881.) §. 21. legea XL. 1908.

Dacă nimeni nu ofertă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat, garanţia fixată conform procentului preţului de strigare la aceeaşi parte procentuală a preţului ce a oferit (§. 25. XLI. 1908.)

Chişineu, la 13. Sept. 1927.
 Constantinescu, m. p. judecator.
 Pentru autenticitatea greşilor.
 5951